

KUNGL. HOVSTATERNA
VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2009

INNEHÅLL

ÅRET I KORTHET	4
KUNG CARL XVI GUSTAF – SVERIGES STATSCHEF.....	5
RIKSMARSKALKEN HAR ORDET.....	6
<hr/>	
KUNGL. HOVSTATERNA	
<hr/>	
Kungl. Hovstaterna – I Kungens tjänst.....	7
Ekonomisk redovisning.....	7
Användning av medel inom Hovstaten.....	8
Medarbetare	9
<hr/>	
HOVSTATEN	
<hr/>	
Riksmarskalksämberet	10
Hovmarskalksämberet med ceremonistaten	12
H.M. Drottningens hovstat.....	16
H.K.H. Kronprinsessans hovstat.....	19
H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat.....	21
H.M. Konungens hovstall.....	22
<hr/>	
SLOTTSSTATEN	
<hr/>	
Kungl. Husgerådskammaren med Bernadottebiblioteket.....	24
Ståthållarämbetet	28
- Stockholms slottsförvaltning	30
- Drottningholms slottsförvaltning med Kungsgården	31
- Gripsholms slottsförvaltning	33
<hr/>	
KUNGL. DJURGÅRDENS FÖRVALTNING	
<hr/>	
Verksamhet	34
<hr/>	
KUNGL. SLOTTSSTATENS ÅRSBOKSLUT 2009	
<hr/>	
Bokslutskommentarer	36
Bokslut.....	37
Revisionsberättelse.....	41
<hr/>	
KUNGL. DJURGÅRDENS ÅRSBOKSLUT 2009	
<hr/>	
Bokslutskommentarer	42
Bokslut.....	43
Revisionsberättelse.....	44
Diagramöversikt	45
TEMA STATSBesøg	46
TEMA MÄRKESÅRET	48
TEMA EU:S ORDFÖRANDESKAP	49
TEMA KONSELJ	50
Medaljförlikningar	52
KALENDER – Utdrag ur Kungafamiljens officiella program	54
Kunglig ordlista	63
Organisation	64

ÅRET I KORTHET

Märkesåret och EU-ordförandeskapet präglade programverksamheten

- Två utgående statsbesök. Kungen öppnade riksmötet, höll konseljer och utrikesnämnd. 25 ambassadörer togs emot vid högtidliga audienser
- Representationsmiddagar, statsrådsluncher och traditionsenlig middag för nobelpristagarna
- Officiella besöksutbyten under märkesåret mellan Sverige och Finland
- Flera föreläsningar i samband med Sveriges EU-ordförandeskap

Två kungliga förlovningar eklaterade

- Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling förlovade
- Prinsessan Madeleine och jur.kand. Jonas Bergström förlovade
- Haga slott förbereds för att åter bli kunglig bostad

Omfattande insatser till förmån för barn, äldre och demenssjuka

- Drottningen arrangerade seminarium med anledning av Barnkonventionens 20-årsjubileum
- 10-årsjubileum för World Childhood Foundation – Många aktiviteter i Sverige och utomlands
- Silviahemmets pedagogiska modell etablerad även i Tyskland
- Drottning Silvias bönbok till förmån för Svenska kyrkans välgörenhet

Rekordmånga besökare vid de kungliga slotten

- 880 680 besökare vid de kungliga slotten, varav cirka 616 300 till Kungl. Slottet
- Satsning på trädgårdsturism vid Drottningholms slott
- Många uppskattade musikarrangemang vid Kungl. Slottet
- Öppet slott på nationaldagen drog rekordmånga besökare

Insatser för det kungliga kulturarvet

- Bernadottegalleriet och Prinsessan Sibyllas officiella gästvåning färdigrestaurerade
- Restaureringsarbeten och miljöförbättrande insatser i Rikssalen och Ordenssalarna
- Ny digital bilddatabank underlättar dokumentation och forskning kring det kungliga kulturarvet
- Fortsatt fokus på energi- och miljöarbete
- Positiva erfarenheter från elbilsförsök vid H.M. Konungens hovstall
- Energibesparande insatser minskar energianvändningen med cirka 90 000 kWh
- Förstudier inledda avseende installation av solceller vid Kungl. Slottet

Kungen förklarar riksmötet öppnat i riksdagen.

Kung Carl XVI Gustaf – Sveriges statschef

SVERIGES STATSCHEF. I regeringsformen stadgas att den som "innehär Sveriges tron, är rikets statschef". Sverige är sålunda en konstitutionell monarki. Sveriges kung, Carl XVI Gustaf, tillträdde tronen år 1973 och är nummer 74 i ordningen. Organisationen kring statschefen heter Kungl. Hovstaterna.

Sverige är en av världens äldsta monarkier. På den plats där Kungl. Slottet ligger har det stått en borg i över tusen år. Genom århundradena och in i våra dagar har det funnits en regerande monark i borgen.

Den svenska monarkin har genom historien uppträtt i många olika skepnader. Liksom våra nordiska grannländer Danmark och Norge är Sverige i dag en konstitutionell monarki, vilket innebär att monarkens befogenheter är reglerade i grundlagen (konstitutionen).

Den svenska monarken har huvudsakligen representativa plikter som "samlande representant och symbol för landet".

I regeringsformen sägs dessutom att Kungen skall vara

ordförande vid informations- och regeringsskifteskonseljer liksom vid sammanträden i utrikesnämnden.

Kungen skall också öppna riksmötet. Vidare gäller att monarken skall representera Sverige vid inkommande och utgående statsbesök samt ta emot utländska sändebud för ackreditering.

Då Kungen är förhindrad att fullgöra sina uppgifter som statschef, exempelvis på grund av utlandsresa till avlägsen eller svårtillgänglig ort, inträder Kronprinsessan Victoria, Prins Carl Philip eller Prinsessan Madeleine i nu nämnd successionsordning som tillfällig riksföreståndare.

Riksmarskalken har ordet

Fv Riksmarskalk Ingemar Eliasson.

Eklateringen den 24 februari om förlovning mellan Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling liksom eklateringen mellan Prinsessan Madeleine och jur. kand. Jonas Bergström har satt sin prägel på verksamhetsåret. Planeringen av brölloppen berör alla Hovstaternas ämbeten och avdelningar. Att Sveriges tronföljare ingår äktenskap är en statsangelägenhet. Hovstaterna har därför tillförts tillfällig förstärkning av anslaget som delfinansiering av arrangemangen.

I Konungens uppdrag enligt regeringsformen att representera Sverige medverkar hela den kungliga familjen. Under året har sammantaget för hela Kungafamiljen inkommit 1 624 förfrågningar om medverkan. Ensamma eller tillsammans deltog Konungen och Drottningen i 493 olika arrangemang.

Till detta bör läggas en ständigt växande efterfrågan på intervjuer och annan medverkan i media liksom allmänhetens efterfrågan på information om den kungliga familjens och Hovstaternas verksamhet. Under året framställdes 560 önskemål om medverkan i olika media. Informationen till allmänheten ges huvudsakligen via webb och mejl.

Ett stort antal gästande stats- och regeringschefer liksom företrädare för internationella organisationer har givits företräde. Sålunda har presidenterna för Brasilien, Ryssland, Palestina och Sydkorea liksom FN:s generalsekreterare och EU-kommissionens ordförande inbjudits till audienser, mottagningar och måltider. Statsbesök har genomförts i Italien och Nederländerna. Planering och genomförande av statsbesök har skett i enlighet med riktlinjer som upprättats gemensamt av riksmarskalksämberet och regeringskansliet.

För att fullgöra sin uppgift måste statschefen vara välorienterad. I det syftet har tre informationskonseljer hållits.

Därutöver har enskilda statsråd vid åtskilliga tillfällen informerat statschefen i aktuella frågor. Val av deltagande i skilda arrangemang sker med beaktande av behovet av orientering om samhällsförhållanden.

Till Kungl. Hovstaternas uppgift hör att vårda och visa det kulturarv som är förknippat med monarkins historia. Under förra året noterades 880 680 besök vid de kungliga slotten varav drygt 616 300 vid Kungl. Slottet. Visningsverksamheten finansieras med entréintäkter.

Anslagshöjningen från och med verksamhetsåret 2008 motiverades bland annat av behovet av förstärkt säkerhet och för Kronprinsessans utvidgade officiella åtaganden. Vid fördelning i internbudget av anslaget har detta beaktats. Sålunda har riskanalyser upprättats för samtliga kungliga slott och personalförstärkningen av bevakningscentralen permanentats. Under året har vidare restaureringen av gästväning slutförts och restaureringar av Ordenssalarna och Rikssalen påbörjats. I samtliga dessa fall har frågor om säkerställer skyddet för oersättliga kulturvärden stått i centrum liksom säkerheten för personal, gäster och besökare i dessa lokaler.

Den del av anslagshöjningen som motiverats med Kronprinsessans vidgade verksamhet används för att successivt förstärka den service som Hon och Hennes syskon har behov av. Under året har arbetet påbörjats att för Kronprinsessparets räkning iordningsställa Haga slott för representation och som bostad. Arbetena utförs av Statens fastighetsverk i samråd med Kungl. Hovstaterna och säkerhetspolisen.

I överensstämmelse med regeringens anvisningar har anslagsmedlen fördelats med 51 procent till Hovstaten och 49 procent till Slottsstaten. Huvuddelen av kostnaderna eller 61 procent utgörs av löner och sociala avgifter. Medlen till Hovstaten finansierar all officiell representation och programverksamhet, ceremoniella och andra transporter, information och övergripande ledning av all verksamhet vid Hovstaterna. Det sker till en kostnad som motsvarar cirka 6 kr per invånare i Sverige. Drift och vård av det kulturarv som utgörs av de kungliga slotten med inventarier belöper sig till motsvarande belopp. Det får anses vara belägg för effektiv förvaltning och gott utbyte av skattemedel.

Stockholm i januari 2010

Ingemar Eliasson
Fv Riksmarskalk

Riksmarskalk Svante Lindqvist
tillträdde 1 januari 2010.

Kungen uppvaktas på sin födelsedag på Yttre borggården på Kungl. Slottet i Stockholm.

Kungl. Hovstaterna – I Kungens tjänst

KUNGL. HOVSTATERNA har som huvuduppgift att bistå statschefen och övriga medlemmar av Kungafamiljen i deras officiella plikter. I den uppgiften ligger också att vårda och värna det kungliga kulturarvet samt att visa detta kulturarv för en bred allmänhet. Kungens valspråk "För Sverige – I tiden" är vägledande för allt arbete vid Kungl. Hovstaterna.

Kungl. Hovstaternas uppgifter fördelas på:

- Programverksamhet och representation
- Vård och underhåll av kulturarv
- Visningsverksamhet
- Ledning med flera övergripande funktioner

Anslags- och redovisningsmässigt är Kungl. Hovstaterna uppdelade på tre olika enheter, som skiljer sig åt vad gäller finansiering och sätt att redovisa:

1. HOVSTATEN finansieras genom anslag från staten, det så kallade apanaget. Hovstaten, består organisatoriskt av Riksmarskalksämberet, Hovmarskalksämberet, H.M. Drottningens hovstat, H.K.H. Kronprinsessans hovstat, H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat och H.M. Konungens hovstat. Hovstatens anslag skall enligt överenskommelse med regeringen redovisas översiktligt (se sidan 8).

2. SLOTTSSSTATEN finansieras dels med statliga anslag, dels med intäkter från visningar av de kungliga slotten och försäljning i slottsbodar. Slottsstaten består organisatoriskt av Kungl. Husgerådskammaren med Bernadottebiblioteket och Ståthållarämbetet med tillhörande slottsförvaltningar. Intäkter och kostnader för Slottsstatens verksamhet redovisas på sidorna 36–40.

3. KUNGL. DJURGÅRDENS FÖRVALTNING (KDF) är underställd Ståthållaren. Verksamheten är självfinansierad genom intäkter från hyror och arrenden. Intäkter och kostnader skall långsiktigt balanseras och eventuella överskott används uteslutande för en långsiktig och hållbar utveckling av Kungl. Djurgården (se vidare sidorna 42–43).

Anslag från Sveriges riksdag

Under året erhöll Kungl. Hovstaterna sammanlagt 117,1 (109,5) miljoner kronor i anslag från riksdagen, en ökning med 6,9 procent jämfört med föregående år. Enligt överenskommelse med regeringen har 51 procent av anslaget eller 60,0 (55,9) miljoner kronor gått till verksamheten inom Hovstaten och 49 procent eller 57,1 (53,7) miljoner kronor till verksamheten inom Slottsstaten. Intäkter från visningsverksamhet och försäljning uppgick till 59,6 (47,8) miljoner kronor. Resultatet för KDF uppgick till -10,5 (12,1) miljoner kronor.

Anslagsutveckling exklusive engångsbelopp

Belopp i mnkr	2009	2008	2007	2006	2005
Hovstaten	56,4	54,8	50,1	49,6	48,6
Slottsstaten	53,7	52,7	48,1	47,9	47,0
Förändring från föregående år (%)	2,4	9,6	0,6	2,0	1,1

Användning av medel inom Hovstaten

Apanaget, det vill säga den del av statsanslaget som finansierar Hovstaten, har fördelats på de olika organisatoriska enheterna. Huvuddelen av ämbetenas kostnader, eller 72 procent, utgörs av löner, inklusive sociala avgifter. De sammanlagda kostnaderna för ämbetena inom Hovstaten fördelar sig enligt följande:

- 30 (29) procent för sådan övergripande ledning som organisatoriskt faller på Riksmarskalksämberet. De staber och funktioner som ingår i ämbetet betjänar Hovstatens och Slottsstatens alla verksamhetsdelar.
- 21 (23) procent för sådan verksamhet som organisatoriskt faller på Hovmarskalksämberet med ceremonistaten, och utgörs främst av kostnader i samband med officiell representation och resor.
- 20 (20) procent för sådan verksamhet som organisatoriskt faller på H.M. Drottningens hovstat, främst kostnader för den personal inom det Kungl. Hushållet som tjänstgör i kök och servering vid den officiella representationen på Kungl. Slottet och Drottningholms slott.
- 8 (8) procent för sådan verksamhet som organisatoriskt faller på H.K.H. Kronprinsessans hovstat.
- 21 (20) procent för sådan verksamhet som organisatoriskt faller på H.M. Konungens hovstall, varav cirka hälften av kostnaderna kan hänföras till ceremoniella transporter.

Historia, kultur och IT på schemat

Kungl. Hovstaterna hade under året sammanlagt 216 (212) tillsvidareanställda medarbetare, motsvarande 203 (199) hel-

tidstjänster. Därutöver anlitas varje år ett stort antal personer för tillfälliga uppdrag, bland annat i samband med representations- och galamiddagar, och under sommarsäsongen i parkerna samt i visningsverksamheten. Dessa arbetsinsatser motsvarar cirka 61 (62) heltidstjänster på årsbasis och engagerar cirka 550 personer varje år. Som ett led i kompetensutvecklingen inom Kungl. Hovstaterna, anordnas kontinuerligt seminarier och föreläsningar, framför allt i ämnen med historisk och kulturell anknytning. Ett flertal utbildningar och kurser i ämnen som berör arbetsorganisation, ledarskap och arbetsmiljö har genomförts. I takt med att allt fler rutiner och informationshantering sker via datasystem, har särskilda satsningar gjorts på ökad IT-kompetens hos alla anställda. Bland annat innebär det nya personalredovisningssystemet att all registrering och redovisning av löner, semesterar och eventuell övertid sköts via datoriserade rutiner. Systemet medför även miljövinster i form av minskad pappersanvändning och lägre portokostnader.

Stimulerande arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro

Kungl. Hovstaterna arbetar aktivt med förebyggande insatser för att minimera riskerna för ohälsa. Alla medarbetare omfattas av ett avtal med ett hälsovårdsföretag. Företaget anlitas framför allt i förebyggande syfte, bland annat med ergonomisk översyn av arbetsplatser och för riskbedömningar, samt för individuella hälsofrämjande insatser. Varje år erbjuds anställda motionsbidrag för egna aktiviteter. Personalavdelningen arrangerar årligen en hälsodag med utomhusaktiviteter. Sjukfrånvaron var 2,4 (2,4) procent, vilket är lägre än genomsnittet i landet som helhet. En förklaring till de mycket låga ohälsotalen kan vara att Kungl. Hovstaternas medarbetare har ett stort engagemang och intresse för sina arbetsuppgifter i en stimulerande arbetsmiljö med ett värdefullt kungligt kulturarv att vårda.

Drottningen har deltagit i arbetet för bönbokens tillkomst och vid urvalet av böner. Kungen står för samtliga fotografier i bönboken. Konserten Förklädd Gud, inspelad i Rikssalen på Kungl. Slottet, och Bernadottornas musik finns på CD-skivor.

Hovfuriren gör de sista förberedelserna inför Kungaparets svarsmiddag vid statsbesöket i Italien.

Medarbetare med integritet och unika yrken

I Kungl. Hovstaternas uppgift att representera, vårda och visa ett levande kulturarv ställs höga krav på medarbetarna i fråga om integritet, noggrannhet och känsla för hög kvalitet. Vid ett hov arbetar ett stort antal kvalificerade specialister som representerar många unika yrken och hantverk. Varje medarbetare bidrar i sin yrkesroll med sin specifika kunskap till att statschefen och Kungafamiljen kan genomföra sina representativa plikter på ett framgångsrikt sätt och med hög kvalitet såväl i Sverige som utomlands.

Pensionsavgångar ökar rekryteringsbehovet

I en översyn av Kungl. Hovstaternas framtida personalförsörjning framgår att uppemot 30 procent av de anställda kommer att uppnå pensionsålder under de närmaste fem åren. Det kommer att ställa stora krav på organisationen och innebär behov av särskilda rekryteringsinsatser och ökade resurser. Många administrativa arbetsuppgifter har rationaliserats och effektiviserats, men majoriteten av arbetena är alltså unika hantverks- och handarbeten som inte kan ersät-

tas med modern teknik. Överföring av kompetens över tiden kräver kontinuitet, långsiktighet och noggrann planering. I många fall sker kompetensöverföringen genom lång praktisk träning. En stor del av den specifika kunskap som finns kring hur ett kungahus representerar, presenteras, förvaltas och utvecklas, går därför i arv från äldre medarbetare till yngre. För att säkerställa denna kompetensöverföring kommer det att krävas mer omfattande perioder av överlappande tjänstgöring över olika långa tidsperioder. Denna generationsväxling medför ett resursbehov för att täcka ökade lönekostnader inom Kungl. Hovstaterna under de närmaste åren.

Medarbetare	2009	2008	2007	2006	2005
Antal tillsvidareanställda	216	212	210	209	200
Andel kvinnor, procent	52	51	50	50	50
Andel män, procent	48	49	50	50	50
Snittålder	50,3	50,4	50,5	51	50,3
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	2,4	2,4	2,6	3,0	3,3

Kungaparet intervjuas av svenska medier under statsbesöket i Italien.

Kungligt uppdrag att leda och samordna

RIKSMARSKALKSÄMBETET är riksmarskalkens stabsorgan som har till uppgift att leda och samordna verksamheten inom Kungl. Hovstaterna för statschefens räkning. Riksmarskalken är chef för Kungl. Hovstaterna och håller kontakterna med riksdag och regering.

Under riksmarskalkens ordförandeskap finns en ledningsgrupp, där cheferna för de olika ämbetena och stabsfunktionerna ingår. Inom Riksmarskalksämbetet finns kansli, personalavdelning, ekonomiavdelning och informationsavdelning. Även ansvaret för den ceremoniella musiken ligger inom ämbetet.

Vidare omfattar ämbetet ett antal funktioner som står till Kungens förfogande. Dit hör överhovmästarinnan, som har en rådgivande funktion och medverkar vid statsbesök inom landet samt vid andra ceremonier på uppdrag av Kungen; expeditionschefen, som handlägger frågor av allmänt administrativ och juridisk art och hovauditören som är juridisk rådgivare. Vidare ingår läkerstaten med förste livmedici, livmedikus och hovtandläkare.

Till ämbetet hör även kleresistaten som består av överhovpredikanten, pastorn i hovförsamlingen, en hovorganist och hovpredikanter från de olika stiftet. Hovförsamlingen

utgör ett eget stift och är en icke-territoriell församling inom Svenska kyrkan.

Under året har kansliet handlagt ärenden av juridisk och administrativ natur. Till dessa hör bland annat frågor rörande tillstånd att använda bilder av Kungafamiljen och de kungliga symbolerna. Kansliet handlägger även förfrågningar från forskare om att få ta del av material i Bernadotteska arkivet. Kansliet ansvarar vidare för att årligen ta fram Hovkalendern samt förbereder och medverkar vid medaljförläggningarna, vilka redovisas på sidorna 52–53.

Två kungliga förlovningar eklaterade

Den 24 februari eklaterades förlovningen mellan Kronprinsessan Victoria och herr Daniel Westling i anslutning till en informationskonselj. I enlighet med vad som föreskrivs i 5 § successionsordningen hade Kungen dessförinnan inhämtat regeringens samtycke till att Kronprinsessan Victoria ingår

Riksmarskalksämberet

äkenskap med Herr Daniel Westling. Den 11 augusti 2009 tillkännagavs på Solliden att Prinsessan Madeleine förlovat sig med jur.kand. Jonas Bergström. I enlighet med successionsordningens föreskrifter hade Kungen även inför denna förlovning inhämtat regeringens samtycke.

Stort intresse från medierna och allmänheten

Informationsavdelningen har handlagt ett stort antal ärenden och förfrågningar från såväl massmedier som allmänhet. Under året inkom cirka 560 (360) intervjuförfrågningar i första hand till Kungen och Drottningen. Kungaparet deltog i 43 intervjuer. Ett särskilt pressmöte anordnades på Drottningholms slott 1 juli för 60 Brysselkorrespondenter inför Sveriges övertagande av ordförandeskapet i EU. Inför varje utgående statsbesök arrangeras också pressmöten med medier i det land som ska besökas. Avdelningen får vidare en mycket stor mängd förfrågningar från allmänheten via telefon, brev och e-post.

En stor del av de gångna två åren har ägnats åt en dokumentär om ätten Bernadotte som produceras av Gregor Nowinski. Dokumentären kommer att sändas av TV4 våren 2010. Under hösten 2009 har förhandlingar och beslut kring tv- och radiosändningsrättigheter för Kronprinsessparets bröllop tagit avsevärd tid.

Informationsavdelningen ansvarar vidare för utveckling och underhåll av webbplatsen www.kungahuset.se.

Kungliga stiftelser för forskning, kultur och allmännyttiga ändamål

Ekonomiavdelningen ansvarar för ekonomi- och redovisningsarbetet inom Kungl. Hovstaterna samt för Kungafamiliens privata ekonomi. Inom H.M. Konungens hovförvaltning handläggs även frågor rörande Solliden och Stenhammar samt ett flertal stiftelser som genom åren tillkommit genom insamlingar i samband med kungliga bemarkedsgagar. Stiftelserna delar ut avkastningen till olika allmännyttiga ändamål och deras verksamhet redovisas i särskild ordning.

Hovnet – effektiv och snabb interninformationskanal

Personalavdelningen ansvarar för personal och lönehanteringen, samt kompetens- och rekryteringsfrågor inom Kungl. Hovstaterna. Vidare svarar avdelningen för interninformationen, som i allt högre grad förmedlas via Kungl. Hovstaternas intranät. Intranätet bidrar till att alla får samma information samtidigt och till ökad gemenskap. Dessutom är det ett viktigt instrument för att sprida kunskap då information som tidigare var begränsat tillgänglig nu enkelt kan sökas via intranätet.

Uppskattade Bernadottekonserter

Utöver den ceremoniella musiken, organiserar Riksmarskalks-

ämberet ett stort antal musikevenemang i Kungl. Slottet och Ridderholmskyrkan. Under sommaren presenterades en välbesökt konsertserie med några av de främsta musikerna inom gregoriansk musik och barockmusik i Ridderholmskyrkan. I Slottskyrkan bjöds på musikgudstjänster och orgelkonserter under ledning av hovorganisten.

I Bernadottebiblioteket finns ett oskattbart musikarkiv som på olika sätt görs tillgängligt för allmänheten. Under året har fyra uppskattade pianokonserter med musik hämtad ur kungars och drottningars samlingar genomförts i biblioteket.

Kungl. Slottet uppläts även till de ärligen återkommande och populära musikarrangemangen ”Musik på slottet”.

H.M. Konungens stab och adjutanterna

H.M. Konungens stab är en del av Försvarsmakten och lyder direkt under Kungen. Staben leds av stabschefen och har till uppgift att stödja Kungen och Kungl. Hovstaterna i försvarsanknuten verksamhet.

Vid staben tjänstgör även adjutanterna. Ordet ”adjutant” har sin grund i det latinska ordet ”adiuto” som betyder hjälpa eller understödja. En adjutant vid det svenska hovet är således en officer som biträder en kunglig person i tjänst. För närvarande finns 12 adjutanter (av majors grad) hos Kungen. De tjänstgör en månad i taget. Kronprinsessan Victoria har sex adjutanter och Prins Carl Philip två adjutanter, vilka bildar en pool ur vilken en adjutant tjänstgör på veckobasis.

Adjutanterna har en viktig uppgift som kontaktyta gentemot arrangörer och olika hovfunktionärer när beslutade programpunkter ska genomföras. Genom att hela tiden finnas nära de kungliga personerna, ansvarar adjutanterna för att dessa är väl insatta i program och arrangemang. Adjutanterna säkerställer även att transportbehov liksom olika säkerhetsarrangemang är omhändertagna. I samarbete med informationsavdelningen kan vid behov viss kommunikation med medier förekomma. Vid utlandsresor är adjutanternas roll att biträda de kungliga personerna i genomförandet av planlagd och icke-planlagd verksamhet.

Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling på sin förlovningsmottagning, på Kungl. Slottet, där de mötte representater för det officiella Sverige.

Med anledning av Märkesåret invigde Kungen en kulturhistorisk utställning på Livrustkammaren i Stockholm. På bilden ses Kungen, Drottningen och Kronprinsessan visas runt av utställningskommissarie Per Sandin.

Märkesåret och Sveriges EU-ordförandeskap präglade 2009

HOVMARSKALKSÄMBETET med ceremonistaten ansvarar för planering, förberedelser och genomförande av Kungafamiliens offentliga framträdanden och officiella representation såsom statsceremonier, audienser, företräden, resor, middagar, luncher, mottagningar, officiella gåvor, tackbrev, gratulationer och kondoleanser.

Kungens roll att som statschef vara en samlade symbol och representant för Sverige är ledstjärnan för arbetet vid Hovmarskalksämbetet. En central uppgift för Hovmarskalksämbetet är att stödja statschefen i genomförandet av de uppgifter Kungen har enligt Sveriges författning, i samband med statsbesök, audienser, riksmötets öppnande, konseljer och utrikesnämnd.

Ceremonistaten är den del av Hovmarskalksämbetet som svarar för ceremonier vid statsbesök, officiella middagar, högtidliga audienser, diplomatmottagningar och annan officiell representation samt vid kungliga dop, vigslar och jordfästningar. I ceremonistaten tjänstgör överceremonimästaren, ceremonimästaren, vice ceremonimästaren, kabinettskam-

marherrar och kammarherrar. Till hovmarskalksämbetet hör även fatburen som sköter tvätt och linneförråd.

Kungen och Kungafamiljen fick sammanlagt 1 624 (1 488) förfrågningar om deltagande i olika sammanhang under året. Det stora antalet förfrågningar kan ses som ett uttryck för den stora uppskattning som det svenska folket hyser för Kungens och Kungafamiliens arbete för Sverige. Inberäknat de programpunkter som ingår i statsbesöken, deltog Kungen själv i 203 (111) uppdrag och 182 (122) tillsammans med Drottningen. Till detta kommer en mängd företräden och sammanträden på Kungl. Slottet. Årligen återkommande officiella programpunkter är bland annat att Kungen öppnar riksmötet, tar emot utländska ambassadörer vid högtidliga

Hovmarskalksämberet

audienser och deltar tillsammans med den övriga Kungafamiljen i nationaldagsfirandet. Med anledning av omfattande program och många högnivåbesök i samband med Sveriges ordförandeskap i EU och Märkesåret genomfördes inga inkommande statsbesök under året.

Kronprinsessan Victorias förlovning med Herr Daniel Westling

Under våren gavs en mottagning med anledning av den kungliga förlovningen där Herr Daniel Westling introducerades för det officiella Sverige och gästerna gavs möjlighet att gratulera till förlovningen. Inbjudna till mottagningen var representanter från riksdag och regering, myndigheter, landshövdingar, representanter från näringslivet samt olika organisationer.

Märkesår med många svensk-finska arrangemang

Märkesåret 1809 var ett regeringsprojekt som uppmärksammade att det var 200 år sedan Sverige och Finland blev två länder efter över 600 år av riksgemenskap. Syftet med pro-

jektet har varit att stärka samhörigheten mellan länderna. Året inleddes med ett evenemang vid Sveriges riksdag med svenska och finska riksdagsmän i närvaro av Kungaparet och Finlands president Tarja Halonen. På programmet för president Halonens officiella besök stod även besök i Botkyrka och Södertälje, där integrationsfrågor studerades. Kungen invigde i juni utställningen "1809" som arrangerats av Livrustkammaren i samarbete med Finlands nationalmuseum i Helsingfors.

I augusti gjorde Kungaparet och Kronprinsessan Victoria en resa längst norrlandskusten bland annat för att besöka Sävar och Ratan där de sista fältslagen utkämpades i kriget mot Ryssland. Kungen och den ryske ambassadören Alexander Kadakin lade kransar vid minnesstenen i Pitsund, som restes till minne av striderna 1809. Kungaparet och Kronprinsessans resa gick även till Haparanda och Torneå, där köpcentret "På gränsen" är exempel på nutida och framtida samverkansmöjligheter mellan Sverige och Finland.

Vid ett officiellt svarsbesök i Finland senare samma månad var Kungaparet bland annat i Åbo och Tammerfors. Vid ett ytterligare besök i Finland i oktober avtäckte Kungen och president Tarja Halonen två konstverk på Hanaholmen som en manifestation av Märkesåret.

EU-ordförandeskap och audienser för internationella ledare

I samband med att Sverige den 1 juli tog över EU-ordförandeskapet efter Tjeckien, har statschefen haft en betydelsefull representativ roll. Kungen gav audiens för EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso, EU-kommissionärerna och Sveriges regering. Kungaparet var samma kväll närvarande vid öppningsceremonin av det svenska ordförandeskapet på Skansen. I samband med EU:s möten med Brasilien och Ryssland tog Kungen emot president Luiz Ignacio Lula da Silva och president Dimitrij Medvedev. Dessa presidentmöten gav även tillfälle för Sverige att diskutera bilaterala frågor med Brasilien och Ryssland. Kungen och Kungaparet har även tagit emot Palestinas president Mahmoud Abbas, Sydkoreas president Lee Myung-Bak med maka och FN:s generalsekreterare Ban Ki-Moon.

Statsbesök till Italien och Nederländerna

Under året har Kungaparet genomfört utgående statsbesök till Italien och Nederländerna. Statsbesök genomförs på uppdrag av Sveriges regering och planeras i nära samråd med regeringskansliet. För varje statsbesök finns en tydlig målsättning, som blir styrande för programinnehållet. Riktlinjer för detta planeringsarbete har upprättats gemensamt av riksmarskalksämberet och regeringskansliet. Det aktiva deltagandet av statsråd understryker statsbesökens betydelse för Sveriges internationella förbindelser. Varje statsbesök kräver omfattande förberedelser och ett intensivt samarbete med bland

Märkesåret inleddes i närvaro av Kungaparet och Finlands president Tarja Halonen vid besök i Sveriges riksdag.

Hovmarskalksämberet

annat ambassader, utrikesdepartementet och värdlandets regering samt näringslivsorganisationer och kulturinstitutioner. Arbetet innebär avstämning av besöksprogram, detaljplanering och förbesök.

Tillsammans med Drottning Margrethe av Danmark och Kung Harald av Norge närvarade Kungaparet vid Litauens 1000-årsjubileum i juli. Läs mer om statsbesökens program-innehåll på temasidorna 46–47.

Högtidliga audienser, utrikesnämnd och konseljer

I Kungens uppgifter ingår att vid en så kallad högtidlig audiens på Kungl. Slottet ta emot och ackreditera utländska ambassadörer från länder som har diplomatiska förbindelser med Sverige. Under 2009 tog Kungen emot 25 ambassadörer. Kungen höll möten med utrikesnämnden och konseljer med regeringen. Läs mer om statschefens konstitutionella uppdrag på sidorna 50–51.

Kunglig taffel – representationsmiddagar och bjudningar

Under året hölls två representationsmiddagar på Kungl. Slottet. Till dessa middagar inbjuds representanter från riksdag och regering, myndigheter, kommuner, landsting samt näringsliv, kultur och idrott, medier, såväl centralt, regionalt

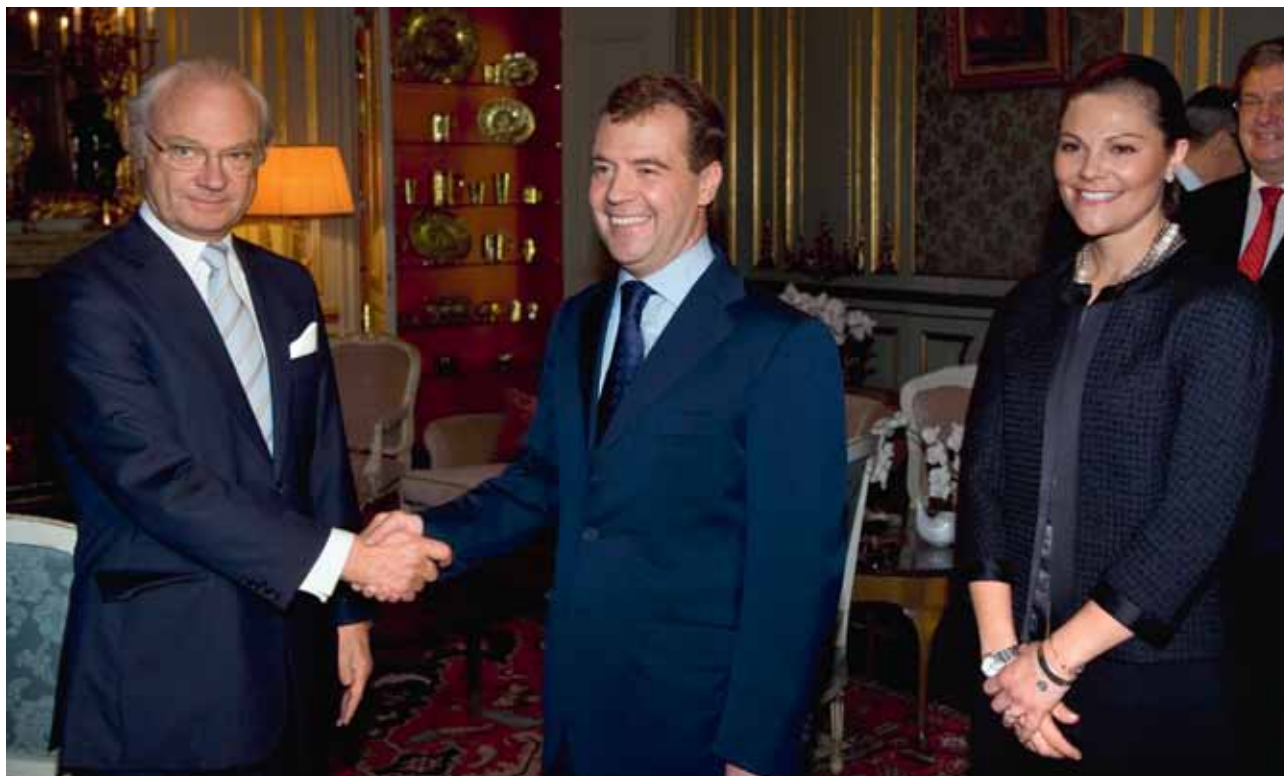
som lokalt. Även representanter från den diplomatiska kåren ackrediterade i Stockholm inbjuds. Vid statsbesök och andra officiella besök bjuder Kungaparet på galamiddagar och representationsluncher. Därutöver håller Kungaparet konselj-luncher, statsrådsluncher och middag för nobelpristagarna. Traditionellt utövar även Kungen sin representation för inbjudna svenska och utländska gäster i form av jakter med åtföljande måltider. Kungaparet har sammanlagt bjudit cirka 3 150 (3 100) gäster på Kungl. Slottet och vid statsbesöken utomlands.

Årets kommunbesök till Salem och Eskilstuna

Inom ramen för Kungaparets mål att besöka samtliga kommuner i Stockholms län stod Salems kommun som värd detta år. Programmet innefattade bland annat besök hos det lokala näringslivet, på skolor och äldreboende. På nationaldagen besökte Kungaparet Eskilstuna, som firade 350-årsjubileum, och på kvällen samma dag anlände hela Kungafamiljen traditionsenligt med hästanspända galavagnar till Skansen.

Engagemang kring klimat, integration och ungt ledarskap

Klimatfrågan har varit ett ledande tema för många av Kungens engagemang. Royal Colloquium initierades av Kungen

Kungen och Kronprinsessan Victoria tar emot Rysslands president Dimitrij Medvedev i samband med det svenska ordförandeskapet i EU.

Kungen delar ut det nyinstiftade Birgit Nilsson-priset till tenoren Placido Domingo vid en ceremoni på Kungliga Operan.

1992 och har sedan dess kontinuerligt arrangerat seminarier med klimat- och miljötema. Vid årets Royal Colloquium samlade Kungen drygt tjugo vetenskapsmän från hela världen i Bönhamn. Tema för årets seminarium var framtida energisystem och tryggad tillgång på vatten och mat. Kungen invidde även Vattenfalls klimatvecka och det svenska företaget ClimateWells fabrik i Soria, Spanien.

Genom stiftelsen Ungt ledarskap, delade Kungen ut stipendier (i tre kategorier: näringsliv, offentlig sektor och ideella organisationer) vid ett ledarskapsseminarium på Kungl. Slottet. I sin egenskap av hedersordförande i World Scout Foundation besökte Kungen Thailand samt träffade scouter från hela världen utanför Kristianstad. Kungen deltog traditionsenligt i scouternas årliga vårstädning på Kungl. Djurgården. Vid en ceremoni i Bernadottebiblioteket delade Kungen ut priset "Årets nybyggare". H.M. Konungens medalj delades ut vid två tillfällen till svenskar som gjort förtjänstfulla insatser för Sverige, se sidorna 52–53.

Kunglig CD-skiva med svensk musik

Under året har Kungen och Kungaparet deltagit i många kulturella evenemang. Kungen delade bland annat ut det ny-

instiftade Birgit Nilsson-priset på 1 miljon dollar vid en ceremoni på Kungliga Operan. Priset tilldelades tenoren Placido Domingo. I samband med Kungens födelsedag den 30 april presenterades CD-skivan Förklädd Gud av Lars-Erik Larsson. CD:n tillkom på initiativ av Kungen och illustreras med fotografier tagna av Kungen. Den är bland annat tänkt som gåva vid statsbesök och andra officiella sammanhang.

Kungen har, som tidigare, tagit aktiv del i Världsnaturfondens (WWF) och de Kungliga akademiernas arbete. Kungaparet deltog bland annat i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademins 90-årsjubileum.

Företräden i samband med beskyddarskap

Kungen har genom sitt beskyddarskap för cirka 250 organisationer och institutioner haft många företräden på Kungl. Slottet och har i denna egenskap deltagit i flera evenemang under året.

Mer om Kungafamiliens program

För en mer detaljerad redogörelse av årets programverksamhet, se "Utdrag ur Kungafamiliens officiella program", sidorna 54–63.

Med anledning av att FN:s barnkonvention firade 20 år anordnades ett seminarium på Kungl. Slottet. Till seminariet bjöd Drottningen in kungliga gäster från de europeiska kungahusen som själva har ett stort engagemang för barns rättigheter i sina respektive länder. Stående från vänster Kronprinsessan Mary från Danmark, Kronprinsessan Victoria, Kronprinsessan Mette-Marit från Norge och Prinsessan Madeleine. Sittande från vänster Mme Barroso, Storhertiginnan Maria Teresa från Luxemburg, Drottning Beatrix från Holland, Drottning Silvia, Drottning Sophia från Spanien och Drottning Paola från Belgien.

Aktivt år för barns rättigheter

H.M. DROTTNINGENS HOVSTAT har till uppgift att svara för förberedelser, genomförande och uppföljning av Drottningens många engagemang. Även korrespondens såsom tackbrev, gratulationer och kondoleanser ingår i uppgiften. Prins Carl Philips och Prinsessan Madeleines programverksamhet är knuten till H.M. Drottningens hovstat, liksom det Kungl. Hushållet.

Drottningen deltog under året i 108 (48) programpunkter själv, och i 182 (122) tillsammans med Kungen. Drottningen har deltagit i samtliga statsbesök och vid dessa hade Drottningen även egna programinslag såsom studiebesök och seminarier kring bland annat funktionshindrade, barn-, äldre- och drogfrågor. Utöver de statsceremoniella programpunkterna, har Drottningen uppdrag som bland annat omfattar styrelsemöten, invigningar, stipendieutdelningar och studiebesök. En betydande del av hovstatens arbete har varit knuten till Drottningens djupa engagemang i sociala frågor.

För en mer detaljerad redogörelse av programverksamheten, se ”Utdrag ur Kungafamiliens officiella program”, sidorna 54–63.

FN:s barnkonvention 20 år

Drottningen tog under året initiativ till ett långsiktigt arbete för att öka kunskapen om FN:s barnkonvention, i vilket Barnombudsmannen, Rädda barnen, Plan Sverige, UNICEF, ECPAT, BRIS, Childhood och SOS Barnbyar medverkade. Ett stort antal aktiviteter har genomförts för att manifestera

20-årsjubileet. Bland annat distribuerades informationsmaterial från Barnombudsmannen till landets 5 600 grundskolor, inspirationsdagar genomfördes på fyra orter och en bilderbok med titeln ”Alla barns rätt” togs fram.

I november organiserade Drottningen ett seminarium på Kungl. Slottet. BRIS och Barnombudsmannen berättade om sina verksamheter och de nämnda barnrättsorganisationerna beskrev hur de arbetar för att sprida information om Barnkonventionen. Till detta seminarium bjöd Drottningen in kungliga gäster från de europeiska kungahusen som själva har ett stort engagemang för barnens rättigheter. Drottningen och de kungliga gästerna besökte även Barncentrum i Stockholm. Samma kväll inbjöd regeringen gästerna till en konsert i Berwaldhallen. Påföljande dag anordnade regeringen, inom ramen för det svenska EU-ordförandeskapet, en högnivåkonferens om barnens rättigheter med anledning av jubileet.

Childhood verkar för tryggare barndom

World Childhood Foundation (WCF), som grundades av Drottningen för att värna barns rätt till en trygg barndom,

H.M. Drottningens hovstat

firade under 2009 sitt 10-årsjubileum genom olika arrangemang i Göteborg och Stockholm, men även internationellt. Stiftelsen arbetar globalt för bättre levnadsvillkor för barn som lever i utsatta miljöer. Det handlar i första hand om att hjälpa gatubarn och unga mammor, samt att motverka sexuellt utnyttjande och exploatering, inklusive handel med barn för sexuella ändamål. Fjorton företag, stiftelser och privatpersoner har gått in som medstiftare. WCF har systematiserat arbetet med sponsorer och samarbetspartners genom ”major partner”-avtal.

Som hedersordförande har Drottningen deltagit i samtliga styrelsemöten, men också i olika insamlingsevenemang och seminarier i Sverige och internationellt. Bland annat höll Drottningen ett tal vid FN:s högkvarter i samband med konferensen ”Sexual Abuse and Exploitation of Children – 10 years in the field”, organiserad av WCF tillsammans med FN i New York.

Förebyggande arbete mot drogmissbruk

Mentor Foundation grundades 1994 på initiativ av Drottningen, som är hedersledamot i Mentor Sverige och hedersordförande i Mentor International. Stiftelsen arbetar med att förhindra drogmissbruk bland ungdomar. Mentor är verksam i Sverige, Litauen, Storbritannien, Tyskland, Colombia och USA. Dessutom finns ett Mentor Arabia, som består av 22 arabiska länder. Mentors arbetsmodeller är noga anpassade till respektive lands kultur. I Sverige praktiseras en framgångsrik modell där anställda vid företag under ett år är mentorer för skolelever som behöver stöd från vuxna. Dessutom drivs ett uppskattat föräldraprogram. Drottningen har deltagit i Mentors styrelsesammanträden både i Sverige och utomlands. Drottningen var också närvarande vid insamlingsgalor till förmån för Mentor både i Sverige och internationellt.

Silviahemmets pedagogik sprids internationellt

Stiftelsen Silviahemmet, där Drottningen är ordförande, främjar vetenskaplig forskning och bedriver undervisning, utbildning och vård inom demensområdet. Under året examinerades den 210:e Silviasystemen efter att ha genomgått en internetbaserad tvåårig 60-poängsutbildning. Sophiahemmets högskola ansvarar för utbildningen samt bistår med sakkunskap och marknadsföring. Sedan ett år tillbaka genomförs en ettårig 30-poängsutbildning (som även är internetbaserad) av sjuksköterskor till Silviasjuksköterskor med praktik på Silviahemmet. Silviahemmet utbildar vårdpersonal från hela landet och är tillsammans med Stiftelsen Äldrecentrum i Stockholm ansvarigt för det av Socialdepartementet inrättade Svenskt demenscentrum, ett nationellt kompetenscentrum för demensfrågor. Drottningen har deltagit i Silviahemmets samtliga styrelsemöten och seminarier under året.

Under sitt besök i USA togs Drottningen emot av Mrs Michelle Obama i Vita huset i Washington.

Under hösten invigde Drottningen en demensavdelning på Malteserordens sjukhus i Köln där samtliga medarbetare utbildats av Silviahemmet. Sedan 2006 finns Silviahemmets utbildning även i Japan.

Drottning Silvias bönbok – för den egna stunden

Drottning Silvias bönbok lanserades i Slottskyrkan på Kungl. Slottet i november. Den rymmer böner för olika tillfällen och består av både nyskrivna och välkända böner. Bönboken, som är tänkt att vara ett stöd för den egna andakten, illustreras av fotografier tagna av Kungen. För varje såld bok går 10 kr till stöd för utsatta barn inom ramen för Hela världen, Svenska kyrkans internationella arbete.

Engagemang i samband med beskyddarskap

Drottningen har genom sitt beskyddarskap för mer än 90 organisationer och institutioner haft många företräden på Kungl. Slottet och deltagit i olika evenemang.

Kungl. Hushållet

I H.M. Drottningens hovstat ingår Kungl. Hushållet, som deltar i förberedelser och genomförande av Kungaparets officiella representation gällande mottagningar, luncher, middagsgäster samt banketter.

Under besöket i USA mötte Drottningen utrikesminister Mrs Hillary Clinton i Washington.

H.M. Drottningens hovstat

PRINS CARL PHILIPS
officiella program

I statsceremoniella sammanhang deltog Prins Carl Philip vid riksmötets öppnande. Vidare deltog Prinsen vid nationaldagsfirandet på Skansen, representationsmiddagar och Nobelfestligheterna. Den 13 maj hyllades Prins Carl Philip på sin 30-årsdag vid en ceremoni på Inre borggården på Kungl. Slottet.

Prins Carl Philip har under året bedrivit studier vid Sveriges Lantbruksuniversitetet, Alnarp. Under våren ingick utbildning inom skog, biologi, teknik och växtodling på schemat, medan höstens kurser var koncentrerade till animalieproduktion.

Prins Carl Philip har designat en ny bestickserie som lanserats av Svenskt Tenn. Fotoutställningen ”Två prinsar bakom kameran” invigdes vid Waldemarsudde i närvaro av Prinsen och visade fotografier tagna av Prins Carl Philip och Prins Eugen. I egenskap av beskyddare för Volvo Ocean Race deltog Prinsen i olika evenemang i Stockholm och St. Petersburg.

Under året delade Prins Carl Philip ut pris på Idrottsgalan, Stockholm Water Prize och på Fotbollsgalan Fotbollskanalens hederspris till förra UEFA-ordföranden, Lennart Johansson, för hans stora insats för svensk fotboll. De kungliga motortraditionerna har förts vidare bland annat genom Prins Carl Philips medverkan i Porsche Carrera Cup under året. Cupen består av åtta tävlingar.

Under året lanserades Prins Carl Philips bestickserie i silver på Svenskt Tenn.

Prinsessan Madeleine planterar ett träd vid invigningen av Sveriges fjärde Ronald McDonald Hus som ligger vid universitetssjukhuset i Linköping.

PRINSESSAN MADELEINES
officiella program

I statsceremoniella sammanhang deltog Prinsessan Madeleine vid riksmötets öppnande och i flera programpunkter med anledning av Märkesåret. Vidare deltog hon i Öppet Slott, vid nationaldagsfirandet på Skansen, representationsmiddagar och Nobelfestligheterna. Prinsessan Madeleine har under våren, vid sidan av sina officiella åtaganden, även studerat vid Stockholms universitet (hon tog sin fil.kand. 2006). Den 11 augusti tillkännagavs förlovningsen mellan Prinsessan Madeleine och jur. kand. Jonas Bergström.

Prinsessan Madeleine har visat ett djupt engagemang för barns situation genom sitt arbete som projekthandläggare inom World Childhood Foundation. Hon har deltagit i styrelsemöten, evenemang och seminarier. Bland annat organiserade ”Childhood 2nd Generation” en insamlingsmiddag på Junibacken till förmån för Childhood. Prinsessan var på ett projektmöte i Moskva och deltog under hösten i USA i planering och genomförande av ett seminarium i FN samt en insamlingsmiddag för Childhood.

Tillsammans med Drottningen har Prinsessan Madeleine bland annat närvarat vid konferensen ”Children and online Sexual Violence” på Nalen i Stockholm och en utställning om trafficking på Etnografiska museet. Prinsessan deltog dessutom vid firandet av Barnkonventionens 20-årsjubileum på Kungl. Slottet och i Berwaldhallen.

Prinsessan Madeleine gjorde ett studiebesök på Hasselakollektivet i Hälsingland. Tillsammans med Kronprinsessan Victoria, besökte Prinsessan Madeleine ett flertal fäbodrar, en hälsingegård och ett fäbodsmuseum i hertigdömet.

Prinsessan Madeleine är beskyddare av stiftelsen ”Min stora dag”, vars uppgift är att förverkliga svårt sjuka barns önskningar. I denna egenskap deltog Prinsessan i en välgörenhetsauktion. Prinsessan deltog med anledning av sitt beskyddarskap bland annat i Europa Nostras årsmöte och invigde modeveckan ”Fashion Week by Berns”.

Kronprinsessan inviger Carl Malmsten Centrum för Träteknik på Lidingö utanför Stockholm. Till vänster ses rektor Mille Millnert.

Bred programverksamhet i Sverige och utomlands

H.K.H. KRONPRINSESSANS HOVSTAT ansvarar för planering och genomförande av ärenden som rör Kronprinsessan Victorias officiella uppdrag, liksom för övrigt stöd i hennes dagliga arbete.

H.K.H. Kronprinsessans hovstat har under året handlagt 314 (226) separata förfrågningar om deltagande av Kronprinsessan Victoria i olika evenemang i Sverige och utomlands. Kronprinsessan deltog i sammanlagt 137 (129) olika evenemang. Därutöver tillkommer ett stort antal ärenden och programpunkter som är gemensamma med Kungaparet. Flera förfrågningar kommer från regeringskansliet, vilka

även inkluderar deltagande i aktiviteter som syftar till att främja svenska intressen runt om i världen. Dessa prioriteras varefter planering och genomförande sker i nära samarbete med Utrikesdepartementet. Varje förfrågan om deltagande behandlas individuellt efter sedvanlig föredragning på planeringsmöten med Kungaparet.

Kronprinsessan Victoria har parallellt med sina officiella

H.K.H. Kronprinsessans hovstat

åtaganden avlagt sin filosofie kandidatexamen vid Uppsala universitet i ämnena freds- och konfliktkunskap som huvudämne, kombinerat med bland annat statsvetenskap.

Eklatering av förlovning

Den 24 februari eklaterades förlovningen mellan Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling i direkt anslutning till en informationskonselj (se även sidan 10).

Många ceremoniella och officiella uppdrag

Bland de statsceremoniella uppdragen var Kronprinsessan Victoria närvarande vid riksmötets öppnande. Kronprinsessan har deltagit i informationskonseljer och i utrikesnämndens sammanträden, samt vid flera representations-, statsråds- och konselj-luncher. På nationaldagen hade Kronprinsessan ett eget program i Skänninge, Mjölby kommun, och deltog på kvällen vid nationaldagsfirandet på Skansen tillsammans med Kungafamiljen. Liksom för Kungen och Drottningen, har Märkesåret och Sveriges EU-ordförandeskap satt sin prägel på programverksamheten, bland annat med närvaro vid ministermötena i Jönköping och Göteborg. I egenskap av Hertiginna av Västergötland var Kronprinsessan närvarande vid Törebodas 100-årsjubileum.

Utöver de statsceremoniella programpunkterna, omfattar Kronprinsessan Victorias programverksamhet ett stort antal företräden och sammanträden på Kungl. Slottet. Vidare har ett flertal resor genomförts såväl inom som utom landet i samband med studiebesök, invigningar, prisutdelningar med

mera. I augusti var Kronprinsessan bland annat närvarande vid Sametinget i Kiruna, vid Kungens lunch i samband med Nordiska rådets session samt vid fredskonferensen Pax Nordica i Umeå.

Natur-, miljö- och klimatfrågor

Kronprinsessan har deltagit i flera miljökonferenser under året, bland annat vid EU i Bryssel, vid miljötekniska seminarier i London och Paris samt en miljökonferens i Kenya arrangerad av svenska ambassaden och FN:s miljöorgan UNEP. Under fyra dagar i december besökte Kronprinsessan Köpenhamn i samband med FN:s miljökonferens UNFCCC COP 15. Kronprinsessan deltog i öppnandet av den gröna teknikutställningen Bright Green Expo med flera klimat- och miljörelaterade arrangemang.

Tillsammans med Kronprins Haakon och Kronprins Frederik har Kronprinsessan besökt Grönland och studerat klimatförändringar i Arktis. Deras engagemang har resulterat bland annat i boken ”Tre tronföljare i Arktis”. Kronprinsessan besökte Nordens Ark i Bohuslän och invigde den nya avelsanläggningen för fjällgås tillsammans med Dame Jane Goodall. Vid invigningen genomfördes seminariet ”Back to Nature – a Nordens Ark Conservation initiative”, som diskuterade hur man kan sprida kunskap om betydelsen av biologisk mångfald.

Främjande av svenskt näringsliv och kultur

Kronprinsessan Victoria invigde en uppmärksammad utställ-

Kronprinsessan Victoria invigde Exportrådets lokaler i Nairobi och mötte massajer från Massailand.

H.K.H. Kronprinsessans hovstat

ning, ”Swedish Fashion – Exploring a New Identity”, på Fashion and Textile Museum i London. Utställningen, som tidigare visats i Moskva, syftar till att visa upp och främja svenskt mode internationellt. Kronprinsessan var närvarande vid seminariet ”Sustainable Cities – Green Dream or Reality” på svenska ambassaden i London i samband med det svenska övertagandet av ordförandeskapet i EU. Ambassaden hade tillsammans med City of London Festival arrangerat en konsert med trombonisten, dirigenten och tonsättaren Christian Lindberg. Kronprinsessan invigde Design S-utställningen i Aten, där årets tema var design för hållbar utveckling. Utställningen var en del av Sveriges aktiviteter i Grekland under det svenska EU-ordförandeskapet. Kronprinsessan Victoria var även i Paris i Sverigefrämjande syfte med svensk kultur i fokus.

Engagemang för funktionshindrade

Kronprinsessan Victoria invigde det 17:e ISAPA-symposiet (International Symposium of Adapted Physical Activity) i Gävle med drygt 50 deltagarländer arrangerat av Svenskt utvecklingscentrum för handikappidrott. Kronprinsessan har även återinvigt Dalheimers hus i Göteborg. Huset är med sin bredd unikt i Europa och besöks dagligen av cirka 1 000 personer. Ingen annanstans finns så många aktiviteter och möjligheter för människor med olika funktionsnedsättningar samlade på en plats. Huset invigdes 1976 av Kungaparet och har under det senaste året varit föremål för om- och tillbyggnad.

Kronprins Haakon från Norge, Kronprinsessan Victoria och Kronprins Frederik från Danmark besökte Grönland i maj för att studera klimatförändringarna på ön.

Beskyddarskap

Kronprinsessan har genom sitt beskyddarskap för mer än 50 organisationer och institutioner haft många företrädare på Kungl. Slottet och i denna egenskap deltagit i många olika evenemang under året.

För en mer detaljerad redogörelse av årets programverksamhet, se även ”Utdrag ur Kungafamiliens officiella program”, sidorna 54–63.

HOVSTATEN

H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat

Prinsessan Lilian.

H.K.H. HERTIGINNANS AV HALLAND HOVSTAT ansvarar för Prinsessan Lilians program samt tar även hand om hennes korrespondens.

Chef för H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat är en hovmarskalk som ansvarar för både Prinsessan Lilians officiella och privata program. Av åldersskäl har Prinsessan inte deltagit i det officiella programmet under året.

Kungens Daimler från 1950, inköptes av kung Gustaf V, och har nu restaurerats. Bilen används vid enstaka representativa tillfällen.

Hästar, automobiler och miljöbilar – transporter med tradition och förnyelse

H.M. KONUNGENS HOVSTALL har till huvuduppgift att tillgodose Kungafamiliens behov av transporter med bil samt vid ceremoniella tillfällen med häst och vagn. Vidare har Hovstallet till uppgift att vårda och värna den kungliga ekipeagekulturen samt att för allmänheten visa bilar, hästar, vagnar, selar, uniformer och andra inventarier av kulturhistoriskt värde.

H.M. Konungens hovstall sköter samtliga biltransporter för Kungafamiljen liksom transporter av gästande statschefer och medföljande besökare. Knappt hälften av de medel som tilldelas Hovstallet används för den ceremoniella hästverksamheten, inklusive kostnader för löpande vård och underhåll av vagnar, seldon och uniformer. Resterande medel fördelas på bilavdelning och ledningsfunktioner.

Ceremoniella hästkorteger

De ceremoniella köruppdragen med häst och vagn har omfattat riksmötets öppnande, 25 högtidliga audienser, nationaldagsfirande och kommunbesök. Traditionenligt anlände Kungafamiljen med hästanspända vagnar från Hovstallet i samband med Kronprinsessan Victorias födelsedag. Hovstallet körde även Prinsessan Madeleine och Prinsessan Bene-

H.M. Konungens hovstall

dikte av Danmark vid invigningen av ”World Breeding Federation for Sport Horses”-mötet i Flyinge.

Många rid- och körutbildningstimmar

Kortegeträning har genomförts i oförminskad omfattning i samarbete med Försvarsmakten och Polismyndigheten för att befästa kvalitet och säkerhet vid bland annat riksmötets öppnande och högtidliga audienser. Därutöver kompletteras de dagliga rid- och körpassen med regelbunden rid- och körträning för externa instruktörer.

Kronprinsessan Victoria och Prinsessan Madeleine anländer i paradlandå från 1873 i samband med riksmötets öppnande.

I det långsiktiga renoveringsprogrammet har ytterligare två paradseklar stillfyllt renoverats av sadelmakare knutna till det brittiska hovstallet. Restaureringen av en paradlandå från 1870-talet pågår.

Nytt transportplaneringssystem ökar tillgängligheten

Inom bilavdelningen har kvalitetsarbetet varit fortsatt inriktat på säkrare transporter och ökad tillgänglighet. Efter en försöksperiod fattades beslut att under hösten införa ett nytt datoriserat transportplaneringssystem. Systemet använder information som finns i Kungl. Hovstaternas befintliga data-system. Den nya arbetsmetodiken syftar till ökad effektivitet och ökad tillgänglighet av biltransporttjänster för Kungafamiljens och hovets behov.

Biltransporter inom ramen för ordinarie verksamhet sköts av fem bilförare. Den sammanlagda körsträckan för Hovstallets fordon uppgick till cirka 21 000 mil. Under året har cirka 5 200 (5 800) köruppdrag genomförts med bilar. Av dessa var cirka 50 procent knutna till Kungafamiljens officiella program. Minskningen jämfört med föregående år beror på att inga inkommande statsbesök genomförts. Övriga köruppdrag är bland annat administrativa transporter inom Kungl. Hovstaterna.

Framgångsrikt försök med elbilar

Andelen miljöbilar har fortsatt att öka och utgör cirka 50 procent av bilbeståndet. Byte till miljöbilar sker i den takt ekonomin tillåter och är även beroende av tillgången till representativa miljöklassade fordon. I den fortsatta miljöanalysen av bilanvändningen kommer statistik att tas fram avseende mil/bränsleslag (bensin, diesel, biogas, el).

Två elbilar har använts på försök under året. En av elbilarna har som del av utvärderingen stått till förfogande för Kungl. Hovstaternas personal. Analysen av utförda köruppdrag visar att det finns en tydlig nisch för elbilar som arbetsredskap både för administrativa uppgifter vid hovet och för dagliga körningar inom Stockholm som utförs av Hovstallet. För att använda en bil med elmotor, med begränsad körsträcka, krävs att föraren planerar sitt uppdrag samt att man inför varje körning gör ett aktivt val av den för uppdraget lämpligaste bilen. I denna valsituation bör miljöbilsalternativet vara det som står först på listan.

Arrangemang och visningsverksamhet

I samband med guideade visningar och särskilda arrangemang, bland annat en julmarknad, har 14 000 personer besökt H.M. Konungens hovstall. En av Hovstallets två veteranbilar, en Daimler från 1950, har restaurerats. Bilen lockade en stor publik när den premiärvisades på Inre borggården i samband med ”Öppet slott” den 6 juni.

Kungl. Slottet hade mer än 616 000 besökare under året. Den uppskattade föreläsningsserien "Slottet som historisk scen" hölls i Karl XV-salen.

Ökad tillgänglighet av kulturarvet och besöksrekord

KUNGL. HUSGERÅDSKAMMAREN med Bernadottebiblioteket har till uppgift att vårda och bevara de kungliga samlingarna, samt att kontinuerligt bygga upp och förmedla kunskap kring dessa. Kungl. Husgerådskammarens visningsverksamhet innefattar Kungl. Slottet, Riddarholmskyrkan och de tre lustslotten i Nationalstadsparken. I uppdraget ingår även att hålla samtliga kungliga slott möblerade.

Kungl. Husgerådskammaren förvaltar statens, de Bernadotteska familjestiftelsernas och delar av Kungens enskilda samlingar och har det kulturhistoriska huvudansvaret för dessa. Den lösa inredningen omfattar cirka 250 000 föremål fördelade på de tio kungliga slotten. "Husgerådet" utgörs framför allt av lös inredning som möbler, mattor, gardiner, vävda tapeter och konsthantverk. För att effektivisera förvaltningen och underlätta kunskapsinhämtning pågår på avdelningen för samlingar och dokumentation sedan flera år ett långsiktigt arbete med att digitalisera samlingarnas kataloger. Avdelningen ansvarar också för projektering då de kungliga slot-

tens möblering ändras. Uppgiften omfattar såväl historiska miljöer som ceremonimöbleringar vid Kungaparets officiella representation. Kungl. Husgerådskammaren ansvarar även för vård och förnyelse av uniformer och livréer som enligt gammal hävd används vid större ceremonier och representationsmiddagar.

Konjunkturedgång minskar internationell utlåning

De kungliga samlingarnas unika ställning i svenskt kulturarv har liksom tidigare år medfört ett stort antal förfrågningar

Kungl. Husgerådskammaren

från forskare, institutioner och intresserad allmänhet. Enbart Bernadottebiblioteket har varit behjälpligt och administrerat mer än 800 forskartimmar.

Betydligt färre föremål, än normalt, har varit utlånade. Den ekonomiska krisen har lett till inställda eller reducerade utställningsprojekt internationellt. Ett tjugotal föremål har varit utlånade till Livrustkammaren, Prins Eugens Waldemarsudde, Malmö Konstmuseum, Grafikens Hus i Mariefred, Museum für Angewandte Kunst i Frankfurt och till Victoria & Albert Museum i London. Varje begäran om lån bereds efter fastlagda rutiner och underställs Kungen för beslut. Lån som godkänts medför ett omfattande arbete för intendenten, museitekniker, konservatorer och fotograf i fråga om administration, konservering, fotografering, packning och transport med kurir. Motsvarande noggranna avsynning sker när föremål återlämnas. Enligt internationell praxis sker de flesta lån utan ekonomisk ersättning utöver kostnaderna för transporter och försäkringar.

Prinsessan Sibyllas gästvåning invigd

Konserveringsavdelningen ansvarar för arbeten inom metall-, möbel-, textil- och allmän- konservering/förgyllning. Till avdelningen hör även en tapetserar- och syateljé. Konservering innebär förebyggande arbete och aktiv konservering av samlingarna. Till det löpande arbetet hör möbelvård och omhändertagande av praxsilver efter Kungaparets representationsmiddagar.

Konserveringsavdelningen vidtar varje år nödvändiga åtgärder vid flera av slotten i samband med att dessa öppnas (april) och stängs (oktober) för allmänheten. Huvuddelen av arbetet har varit koncentrerat till restaureringen av Prinsessan Sibyllas officiella gästvåning. Efter två års intensivt arbete slutfördes restaureringen under året. Arbetet har omfattat gardiner, sängkläder, stolar, fätöljer, soffor, byrår och bord. Cirka 50 tavlor med förgyllda ramar har konserverats. Metallkonserveringen har utfört arbeten på ett 20-tal ljuskronor i samband med Statens fastighetsverks renoveringar och elrevisioner på Kungl. Slottet, Drottningholms och Tullgarns slott.

Kartläggning av Holländska våningen

Vid Tullgarns slott har Kungl. Husgerådskammaren genomfört en kulturhistorisk kartläggning och program för föremålens konservering inför en omfattande restaurering av Oskar II:s våning, även kallad Holländska våningen. Våningen är planerad att öppnas för allmänheten med återställd originalmöblering under år 2011.

Möblering av kulturhistoriska miljöer

Husgerådsmästarens avdelning gör regelbundet insatser i samband med Kungens och Drottningens officiella och representativa uppdrag, till exempel vid statsbesök, audienser, konseljer, utrikesnämnder, officiella middagar och luncher, medaljförläningar samt vid andra evenemang. Då omvandlas

Slottsarkitektkontoret dokumenterar en ”nyfunnen” tapet i samband med renoveringar av Södra gästvåningen på Kungl. Slottet.

Kungl. Husgerådskammaren

I bokserien "De Kungliga Slotten" har boken om Haga slott publicerats under 2009.

Kungl. Slottet från att vara det "öppna slottet" som visas för allmänheten till att vara en plats för statschefens representativa uppgifter.

Under året har omfattande evakuerings- och återmöbleringsarbeten genomförts med anledning av pågående renoveringsarbeten på Kungl. Slottet. Det har skett i samband med golvarbeten i Ordenssalarna, takarbeten i Rikssalen och renovering av stora matsalen i Prinsessan Sibyllas gästväning. Ett flertal insatser har också gjorts i samband med renoveringar i Drottningholms, Rosersbergs, Strömsholms och Tullgarms slott.

Inom projekt av skydds- och säkerhetshöjande karaktär har fortsatt arbete skett med upphängningsanordningar för vävda tapeter för skonsammare hantering och snabbare nedtagning i händelse av brand eller risk för vattenskada. Därutöver medverkar avdelningen liksom tidigare år vid ett stort antal känsliga förflyttningar av värdefulla föremål mellan olika magasin och slott.

Bernadottebibliotekets verksamhet växer

Bernadottebiblioteket omfattar cirka 130 000 bokvolymmer och den Bernadotteska fotosamlingen cirka 800 000 fotografier. I arbetet med att skapa en ny databaserad katalog över boksamlingarna har katalogerna över Karl XIV Johans och drottning Desirées böcker slutförts. Inom bokprojektet "De Kungliga Slotten" har boken om Haga slott publicerats.

Under året har bibliotekets ansvar utökats till att även omfatta det Bernadotteska familjearkivet. Bernadottebibliotekets och Kungl. Husgerådskammarens bildbyrå har ombildats till en för Kungl. Hovstaterna gemensam bildbyrå.

En digital bildbank har skapats för att konvertera en stor mängd diabilder till datafiler. Bildbanken kommer att omfatta såväl nya som historiska bilder från Kungl. Hovstaternas verksamhet. Det gäller föremål, händelser, byggnader med mera. Bildbanken är ett viktigt redskap för att med ny teknik effektivt dokumentera och tillgängliggöra det kungliga kulturarvet både för internt bruk och för externa intressenter. Den nya digitala bildbanken kan snabbare och effektivare ge service till externa och interna beställare.

Visningar och arrangemang vid de kungliga slotten

Utöver det omfattande arbete som är förknippat med statschefens och Kungafamiljens representativa uppgifter, bedrivs ett aktivt arbete inom Kungl. Hovstaterna för att öka tillgängligheten till det kungliga kulturarvet. Nya vägledning- ar har tagits fram på olika språk för utställningar vid några av slotten. En audioguide har utvecklats för Skattkammaren. I samarbete med Ulriksdals slottsförvaltning och Ulriksdals slotts vännar har ett projekt inletts för att ytterligare lyfta fram Ulriksdals slott och park som besöksområde. Kungl. Husgerådskammaren har även producerat en rikt illustrerad bok "Skattkammaren" med texter på fem språk.

Kungl. Husgerådskammarens visningsavdelning ansvarar för visningarna vid Kungl. Slottet, Rosendals slott, Ulriksdals slott, Gustav III:s paviljong på Haga och Riddarholmskyrkan. Respektive slottsförvaltning inom Ståthållarämbetet ansvarar för visningar av övriga slott. För ytterligare information om visningar och evenemang vid de övriga kungliga slotten, se respektive slottsförvaltning, sidorna 31–33.

Riksmarskalksämberet ansvarar för konsertarrangemangen i Slottskyrkan, Riddarholmskyrkan och i Rikssalen, se även sidorna 10–11.

Visningar, utställningar och konserter marknadsförs av Husgerådskammarens visningsavdelning genom löpande annonsering, distribution av trycksaker och foldrar, medverkan på turistbyråer, affischering och en aktiv informationsgivning på webbplatsen, www.kungahuset.se.

I Slottsbodarna har försäljningen ökat och sortimentet, som till cirka 80 procent består av egna och för Kungl. Hovstaterna unika produkter, har utökats under året.

Kungl. Husgerådskammaren

Besöksrekord vid Kungl. Slottet

I Kungl. Slottet visas representationsvåningarna, Museum Tre Kronor, Skattkammaren, Gustav III:s antikmuseum, Slottskyrkan och Bernadottebiblioteket. Under året genomfördes cirka 2 200 (2 300) guidade visningar, varav 900 (850) på engelska. Antalet besökare ökade till 616 364 (496 071) av totalt 880 680 besökare vid samtliga kungliga slott. Sammanlagt öppethållande var oförändrat 7 500 (7 500) timmar.

Föreläsningsserien ”Slottet som historisk scen” genomfördes för sjätte året i rad med 20 välbesökta evenemang. Kungl. Husgerådskammarens visningsavdelning deltog i Bok- och biblioteksmässan i Göteborg tillsammans med Bernadottebiblioteket. I samband med skolloven arrangerades flera temavisningar för barn.

”Öppet slott” arrangerades traditionsenligt på nationaldagen.

Den Bernadotteska fotosamlingen omfattar cirka 800 000 fotografier. Porträttet av Oskar I med familj är tagit omkring 1856 och är det äldsta kända fotografiet med en drottning på. Övre raden, från vänster: Prins August, prinsessan Eugenie, kronprins Karl (XV), nedre raden, från vänster: Drottning Josefina, Kung Oskar I, prinsessan Louise och kronprinsessan Lovisa.

Haga slott blir åter kunglig bostad när Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling flyttar in under år 2010.

Säkerhet, kulturvård och energisparande i fokus

Ståthållarämbetet har till uppgift att förvalta samtliga kungliga slott med tillhörande byggnader och parkanläggningar, samt att visa slotten inom Drottningholms och Gripsholms slottsförvaltningar. Dessutom ansvarar Ståthållarämbetet för säkerhets- och IT-frågor vid Kungl. Hovstaterna. Även ansvaret för viltvård ligger inom ämbetet.

Ståthållarämbetet står under ledning av ståthållaren, som också är slottsfogde vid Kungl. Slottet. Inom ämbetet finns fem slottsförvaltningar:

- Stockholms slottsförvaltning
- Drottningholms slottsförvaltning
- Gripsholms slottsförvaltning
- Ulriksdals slottsförvaltning
- Kungl. Djurgårdens förvaltning

Ämbetet svarar för förvaltning och tillsyn av de kungliga slotten och till dem hörande byggnader, parker och trädgårdar samt visning av de kungliga slotten inom Drottningholms och Gripsholms slottsförvaltningar. I uppgiften ingår att aktivt förädla de tillgångar i form av kultur- och naturarv som slotten och Kungl. Djurgården utgör. Detta görs inom ramen för den kungliga dispositionsrätten, som grundar sig på en överenskommelse 1809/10 mellan dåvarande regenten Karl XIII och Rikens ständer.

De kungliga slotten och tillhörande markområden ägs av staten. Statens fastighetsverk (SFV) svarar för drift och underhåll av slotten, med undantag för Kungl. Slottet där Stockholms slottsförvaltning har driftsansvaret samt Rosendals slott som ingår i den så kallade Djurgårdskassan. I Ulriksdals slott är lokaler upplåtna till Världsnaturfonden (WWF).

Haga slott åter kunglig bostad

Haga slott, där Kungen föddes och växte upp, uppläts 1966 med bibehållen dispositionsrätt som gästbostad för gästande statsöverhuvuden efter en överenskommelse mellan kung Gustaf VI Adolf och regeringen. Den 1 oktober 2009 återlämnade regeringen Haga slott till Kungen. Haga slott kommer från sommaren 2010 återigen att fungera som bostad för en kunglig familj, Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling. Med anledning av den kommande inflyttningen har nödvändiga renoverings- och ombyggnadsprojekt påbörjats under hösten i samarbete med Statens fastighetsverk.

Översyn av säkerhet och brandskydd

Ståthållarämbetet ansvarar för säkerhetsfrågor och det fysiska skyddet vid de kungliga slotten i nära samarbete med garnisonsavdelningar och Polismyndigheten. Kravet är att säkerheten vid Kungl. Hovstaterna ska motsvara den nivå som

råder vid regeringskansliet. I samarbete med Statens fastighetsverk sker ett kontinuerligt arbete med att underhålla och förbättra brandskyddet vid de kungliga slotten. Riskanalyser för samtliga kungliga slott vad gäller brand- och inbrottskydd samt personskydd har slutförts. Inom ramen för det systematiska brandskyddsarbetet och gällande lagstiftning har årets egenkontroll visat att skyddet håller god nivå.

Ny plattform ökar mobiltelefonifunktionerna

Genom IT-avdelningen har kapaciteten utökats på WAN-länkar och internetanslutningar. Utöver drift och support har operativsystemet uppdaterats för att ytterligare höja systemens säkerhetsnivå. En ny bild databank har tagits i bruk (se även sidan 26). För att ytterligare förbättra mobilitet och tillgänglighet har telefonistplattformen bytts ut. Den nya teknologin gör det möjligt att använda en större del av växel-funktionerna i mobiltelefonerna samtidigt som telefonkostnaderna kan minskas.

Energisparåtgärder ger positiva miljöeffekter

Ett målmedvetet arbete med att förbättra miljön och kostnadsreducering inom el och värme drivs kontinuerligt vid Kungl. Hovstaterna. Bland annat har medarbetarna engagerats i en energispar kampanj för att fånga upp besparingsförslag i både stort och smått. Exempel på konkreta åtgärder är utbyte av glödljus med LED/lågenergilampor, tätning av dörrar och fönster samt en utvärdering av möjligheten att komplettera vissa fönster vid Kungl. Slottet med ett tredje glas. En studie har inletts för att utvärdera om det är möjligt att installera solpaneler för elproduktion vid Kungl. Slottet. Avsikten är i första hand att leverera el till kylmaskiner som är i drift året runt.

De sammanlagda effekterna av hittills gjorda förändringar avseende belysning, tätningar och självdrag uppskattas till en minskning av energibehovet med cirka 90 000 kWh, vilket motsvarar cirka 90 ton koldioxid. När hela Kungl. Slottet gått igenom beräknas den årliga energianvändningen kunna reduceras med cirka 300 000 kWh.

Kungen och Hans systrar växte upp på Haga slott. Bild från 1949 med dåvarande kronprins Carl Gustaf, prinsessan Christina, prinsessan Desirée, prinsessan Birgitta och prinsessan Margaretha.

Taket i Rikssalen på Kungl. Slottet har renoverats och målats om.

STOCKHOLMS SLOTTSFÖRVALTNING

Stockholms slottsförvaltning ansvarar för driften av Kungl. Slottet.

Kungl. Slottet är Kungens officiella residens och används för representation. Men Slottet är också en mötesplats för olika aktiviteter och arrangemang, där delar av Slottet visas för allmänheten. I arbetet med att förvalta och vårda det kungliga kulturarvet pågår ett flertal byggrelaterade underhålls- och renoveringsprojekt i samverkan med Statens fastighetsverk. Den fleråriga totalrenoveringen av Bernadottegalleriet har slutförts. I november återinvigdes Prinsessan Sibyllas gästvåning och Prinsessan Sibyllas våning efter de senaste årens stora renoveringsinsatser. Ordenssalarna är föremål för omfattande renoveringsarbeten för målare och konservatorer avseende golv, tak och väggar. I Rikssalen har taket målats och genom installationen av ett nytt ventilationssystem har luftförsörjningen och den inre miljön kunnat förbättras avsevärt i samband med sammankomster och konserter. Ett fler-

tal restaureringsarbeten av olika omfattning har genomförts eller påbörjats med anledning av Kronprinsessan Victorias förestående bröllop. På grund av omprioriteringar har projektet avseende en ombyggnation av entré och reception vid Kungl. Slottet skjutits upp.

Kulturvårdsprojekt som löper över 30 år

På grund av stora skador har samtliga fasader vid Kungl. Slottet klätts med skyddsnät för att förhindra risken för skador vid eventuella ras. Vid en bedömning av de arbeten som krävs för att restaurera fasaderna beräknas arbetena komma att pågå under tre decennier. Ett betydande problem i detta unika kulturvårdande arbete är bristen på kvalificerade hantverkare.

DROTTNINGHOLMS SLOTTSFÖRVALTNING

Drottningholms slottsförvaltning ansvarar för förvaltning och visning av Drottningholms slott, Rosersbergs slott och Tullgarns slott med tillhörande parker.

Antalet besökare vid Drottningholms slott var detta år det högsta på 25 år och uppgick till 137 354 (126 567) personer. Kina slott hade 45 240 (39 400) besökare. Bland årets evenemang kan nämnas nationaldagsfirandet i parken arrangerat av Ekerö kommun och en välbesökt julmarknad. Kungen delade även i år, i juni, ut medaljer i Rikssalen på Drottningholms slott.

Ökad satsning på trädgårdsturism

Slottsförvaltningen arbetar aktivt för att på olika sätt öka trädgårdsturismen och erbjuda besökare nya upplevelser i slott och parker. Exempel är penséutställningen vid Kina slott med 120 namngivna sorter och utställningen ”Jul – en bloms-

terfest”, ett spännande möte mellan den ståtliga slottsmiljön och säsongens blommor. Framtida satsningar kan omfatta bland annat utställningar och seminarier inom trädgård och miljö.

De unika slottsmiljöerna och dess parker kräver årligen omfattande skötsel och underhåll. Dessa arbeten är av löpande karaktär, men kräver också särskilda insatser, däribland riskträdsbeskränning. De planenliga arbetena med lindalléerna i Drottningholms slottspark har fortsatt även i år. Kontinuerlig uppbyggnadsbeskränning av lindar har skett i oförminskad omfattning av egen personal med särskild kompetens. Inom mark- och fastighetsförvaltningen fortsätter översynen av villkoren för arrendaupplåtelse.

Drottningholms slott är Kungaparets officiella bostad. Slottet uppfördes på 1600-talet och är upptaget på UNESCO:s världsarvslista.

Ståthållarämbetet

Nytt informationscentrum med slottsbod och kafé

Den tidigare kaféloken, "Karamellan", har restaurerats av Statens fastighetsverk och omfattar ett välbesökt kafé med enklare lunchservering, slottsbod och ett modernt informationscentrum om de kungliga besöksmålen.

Utveckling av Tullgarns och Rosersbergs slott

Tullgarns slott är öppet under perioden juni–augusti och

Den nyrestaurerade "Karamellan" vid infarten till Drottningholms slott. Här finns kafé och lunchservering, slottsbod och informationscentrum om de kungliga besöksmålen.

hade 6 170 (6 412) besökare. Under året genomförde Trosa Yacht Club en tävling med klassiska båtar vid Tullgarn. Efter stora mark- och dräneringsarbeten har Statens fastighetsverk påbörjat en totalrenovering av fasader och tak. Den Holländska våningen, som har en unik stillhistorisk inredning från sent 1800-tal, beräknas kunna återställas i ursprungligt skick av Kungl. Husgerådskammaren och Statens fastighetsverk för att kunna visas för allmänheten.

Rosersbergs slott var öppet juni–augusti och hade cirka 4 500 besökare. Vid slottet har den årliga medeltidsdagen genomförts och en bilutställning arrangerats. Under året har en ny hotell- och konferensverksamhet etablerats i Kavaljersflygeln i extern regi. Fortlöpande riskrådsbeskrivning har skett i Tullgarns och Rosersbergs slottsparkar.

Ökad vildsvinsstam kräver aktiv viltvård

Viltvård har bedrivits i sedvanlig omfattning på Lovön och Tullgarn. I linje med de rekommendationer som lagts fram av Lantbrukarnas riksförbund, Jägarförbundet och Polisen för att hålla tillbaka den kraftiga ökningen av vildsvinsstammen har jakten utökats. På Ottenby Kungsgård på Öland finns en av Sveriges äldsta dovhjortstammar med anor från Johan III:s tid. Årligen fälls ett antal dovhjortar för att hålla stammen på det antal som föreskrivs i naturreservatets bestämmelser.

GRIPSHOLMS SLOTTSFÖRVALTNING

Gripsholms slottsförvaltning ansvarar för förvaltning och visning av Gripsholms slott och Strömsholms slott.

Gripsholms slott med Statens porträttsamling besöktes även detta år av mer än 65 000 personer, där antalet besökare till barn- och familjevisningar fördubblades jämfört med föregående år. Slottsparken och Hjorthagen besöktes av 200 000–250 000 personer.

På Gripsholms slott visas kungliga inredningar och unika historiska miljöer från fyra sekel. Här finns också svenska statens porträttsamling, det äldsta nationella porträttgalleriet i världen. Samlingen omfattar cirka 4 700 verk, företrädesvis oljemålningar. 2009 års hedersporträtt, ett fotografiskt porträtt av biskop (emeritus) Martin Lönnebo, överlämnades traditionsenligt vid Gripsholmsföreningens årsmöte på slottet. Årets utställning ”Gustav IV Adolf på Gripsholm 1809”, som producerats i samarbete med Kungl. Husgerådskammaren med anledning av Märkesåret, kommer till vissa delar att permanentas. Det goda samarbetet med Nationalmuseum avseende olika marknadsföringsåtgärder har fortsatt.

Musikkonserter och evenemang

Inom ramen för ”Musik på Gripsholm” arrangerades konserter i slottet och dess omgivning i samarbete med Strängnäs kommun, Sörmlands musik och teater, Hembygdsföreningen i Mariefred och Eskilstuna-kuriren. Dessutom genomfördes en utomhuskonsert med Benny Anderssons Orkester, en Bellmankonsert, ett framträdande av Arméns Musikkår och en julkonsert. Slottet var mycket välbesökt vid årets uppskattade föredragskvällar.

Nödvändiga restaurerings- och miljöarbeten

I samarbete med Statens fastighetsverk har ett antal nödvändiga restaureringsåtgärder vidtagits. Bland annat har arbeten för att förbättra miljön i Kavaljersflygeln fortsatt. Ett flerårigt projekt avseende fönsterrenoveringar har påbörjats. Vid radonmätningar har höga radonvärden konstaterats på vissa platser och kräver framtida saneringsinsatser. Förberedelser för anslutning till fjärrvärme har påbörjats genom Statens fastighetsverks försorg.

Nya ekar planterade

De stora markområdena kring Gripsholms slott kräver årligen omfattande skötselinsatser. Mer än 10 km bil- och gångvägar och en stor parkeringsplats måste årligen underhållas, snöröjas och sandas. Till detta kommer cirka 70 000 kvm grönytor som klipps och/eller röjs. I samarbete med Länsstyrelsen i Sörmland och Statens fastighetsverk har ett antal nya ekar planterats. Vid Strömsholms slott har sedvanlig skötsel och underhåll skett av häckar, gräsmattor, träd och rabatter.

Utveckling av kaféverksamheten vid Strömsholm

Antalet besökare vid Strömsholms slott uppgick till cirka 6 000 (6 000) under året. Kaféverksamheten, som bedrivits i egen regi i Stenköket, har fått en mer ändamålsenlig utformning och utgör ett väsentligt inslag för att locka besökare till slottsmiljön. Den uppskattade utställningen ”Kronprinsessan Victoria – tronföljare i tiden” visades i år.

Kunglig närvaro vid TV-sänd högmässa

Sveriges Television har under året spelat in ett antal högmässor i Strömsholms slottskyrka. Kungaparet närvarade vid en högmässa som sändes vid nyåret 2010. Ett antal musikarrangemang har genomförts i rikssalen på slottet och i slottskapellet, som även varit flitigt använt för vigslar och dop. Ridsportarrangemanget ”Strömsholmstävlingarna” genomfördes under våren och hästkapplöpningar med Grand National gick av stapeln i juni.

Bergvärme vid Strömsholms slott

Statens fastighetsverk har under året installerat bergvärmsystem för såväl högslottet som Stenköket. Restaurering av det unika kassetgolvet i ”Audienset” i Strömsholms slott har slutförts. Därutöver har kontinuerliga arbetsmiljöfrämjande insatser och löpande underhållsarbeten genomförts.

Strömsholms gula barockslott.

Kungen deltar tillsammans med scouterna i den årliga vårstädningen av Djurgårdens grönområden.

Kungl. Djurgårdens förvaltning

Kungl. Djurgårdens förvaltning har som uppgift att förvalta Kungens enskilda dispositionsrätt till Djurgården och, på uppdragsbasis, den kungliga dispositionsrätten till Hagas och Ulriksdals slottsområden. I uppgiften ingår att värna det historiska kulturlandskapet, vårda den befintliga naturen och anpassa området till människors önskan om en stimulerande fritids- och rekreationsmiljö.

Kungl. Djurgårdens yta motsvarar närmare en femtedel av Stockholms innerstad och har stor betydelse för stadsbilden. 1995 blev området världens första nationalstadspark. Hänsynen till områdets unika naturvärden, rika djurliv och dess kulturbyggnader kräver särskild omsorg. Genom kontinuitet och långsiktighet bidrar Kungens engagemang, inom ramen för den kungliga dispositionsrätten från 1809/10, till att bevara och uthålligt utveckla Nationalstadsparken. Verksamhetens intäkter och kostnader ska balansera över tiden. Eventuella överskott används därför uteslutande till att värna kultur, vår-

da natur och en hållbar anpassning av den kungliga marken på Djurgården till rekreation och fritid.

Parkskötsel med hästdragna gräsklippare

Parkerna inom Ulriksdal-Haga och Kungl. Djurgården kräver omfattande insatser både vad gäller daglig skötsel och långsiktig planering. Tillgänglighet och inspiration för besökare är viktiga delar i parkgestaltningen. Varje år planteras mer än 23 000 plantor fördelat på nästan 400 sorter. Renhållningen av parker och grönområden och strategiskt place-

rade återvinningsstationer är viktiga delar i miljöarbetet. Som ett ytterligare led i miljöarbetet har vissa gräsytor på försök klippts med hästdragna cylindergräsklippare, vilket varit både ett kostnadseffektivt och uppskattat inslag i parkmiljön.

För att förbättra tillgängligheten har upprustningar av strandkoningar och promenadstråk utförts på södra Djurgården, vid Källhagen och på Biskopsudden. Även skyltningen till olika besöksmål har förbättrats. Belysningsprogrammet har bland annat medfört att majoriteten av ljuskällorna bytts till lågenergilampor.

Blå Porten restaurerad

Byggnadsenheten förvaltar byggnader och anläggningar på Norra och Södra Djurgården samt på Fjäderholmarna. Byggnaderna har en totalyta på cirka 65 000 kvm, fördelad på bostäder, kontor, verkstäder och parkbyggnader. Förvaltningen ansvarar även för pumpstationer, ledningsnät, kajer och broar.

Under året har planenlig renovering och upprustning av byggnader genomförts. Eftersom de flesta byggnaderna är klassade som kulturhistoriskt värdefulla, har så långt möjligt traditionella material och arbetsmetoder använts. Bland arbetena kan nämnas Oskar II:s djurgårdssport "Blå Porten" från 1849, som har restaurerats och flyttats närmare Djurgårdsbron så att den tydligare är i blickfånget för besökare. Vidare har fasadrenovering och målning skett av Rosendals slott, där också trädgårdsmästarbostaden upprustats. I linje med uppsatta miljömål att minska användningen av icke förnyelsebara bränslen har investeringar i bergvärmeanläggningar fortsatt.

Ordföranden i Djurgårdens hembygdsförening, Agneta Lundström, inviger den nyrestaurerade Blå Porten från 1849.

Miljösanering vid Beckholmen och Djurgårdsvarvet

I anslutning till arbetena vid Beckholmen och Djurgårdsvarvet har omfattande marksaneringsåtgärder utförts i samråd med Stockholms miljöförvaltning och länsstyrelsen. Vidare har omfattande arbeten med renovering och återställande av stenbyggnader från 1800-talet fortsatt. På Beckholmen har en ny vandringsled anlagts på trädäck. Leden har försetts med skyltar om öns rika natur och kulturhistoria och erbjuder allmänheten möjlighet att på ett säkert sätt följa utvecklingen av verksamheterna i denna kulturmiljö.

Nationalstadsparkens skötselplan sjösatt

Första delen av skötselplanen för hela Nationalstadsparken har färdigställts. Djurgårdsrådet, vilket har till uppgift att hantera skötsel frågor av övergripande art, är rådgivande organ i detta arbete. Arbetet med planens integrering i Solnas och Stockholms översiktsplaner samt länsstyrelsens planer fortsätter.

Av naturvårdsprojekten kan även nämnas fortsatt restaurering och kvalitetshöjning av Isbladskärret med bete av Highland Cattle-boskap, anpassad vattenregim och gallring. Arbetet sker i samarbete med Svensk Vätmarksfond och Världsnaturfonden. De sista miljösaneringsåtgärderna har utförts på Fisksjöängs före detta industriområde. Ytan kommer under 2010 att färdigställas för hantering av material som verksamheten och skötseln av Kungl. Djurgården genererar. Som ett led i viltvården har stödutfodring av fåglar och rådjur skett.

Evenemang för hälsa, rekreation, kultur och fritid

Som Stockholms stora fritids- och rekreationsområde utnyttjas Kungl. Djurgården flitigt för en rad evenemang med olika arrangörer. Med anledning av Märkesåret 1809 arrangerades i år ett militärt skådespel på Gärdet med kanoner, härläger och med deltagare i tidstypiska uniformer, såväl till häst som till fots. Till de årligen återkommande evenemangen inom nationalstadsparken hör bland annat Stockholm Marathon, Våruset, Tjejmilen, Bellmansstafetten och Blodomloppet. Andra populära arrangemang är Prins Bertil Memorial, Skärgårdsmässan, Tjejetet och 1,6-miljonersklubbens Hjärtgång. Gratiskonserten "Musik i det gröna" med Malena Ernman var en stor succé och fyllde området vid Sjöhistoriska museet.

En nyhet för året i Ulriksdals slottspark var rockmusikalen "The life of Bellman". För andra gången firades nationaldagen i parken med många Solnabor. Tillsammans med Bergshamra scoutkår anordnades traditionsenlig höstmarknad. I Ulriksdals slottskapell genomfördes, som tidigare år, ett stort antal vigslar, dopgudstjänster, konfirmationer, skolavslutningar, adventgudstjänst och midnattsmässa.

Bokslutskommentarer Kungl. Slottsstaten

Kungl. Slottsstatens resultat uppgick till -2,6 miljoner kronor (+4,2). Det negativa resultatet förklaras huvudsakligen av att verksamhetsårets investeringar i maskiner och inventarier understeg avskrivningarna med 1,6 miljoner kronor och att de förutbetalda kostnaderna var 1 miljon kronor lägre än föregående år. Denna resultat effekt uppkommer på grund av att de statliga anslagsmedel som används för investeringar och förutbetalda kostnader i sin helhet bokförs som intäkt, medan kostnaderna däremot endast påverkas av årets avskrivningar. De anslagsmedel som erhållits enligt regleringsbrevet och som inte disponerats under året bokförs heller inte som intäkt. De 16 miljoner kronor (0,9) av det erhållna anslaget för 2009 som inte disponerats får enligt regleringsbrevet överföras och disponeras för kostnader avseende år 2010.

De samlade intäkterna uppgick till 114 miljoner kronor (113,4). Intäkterna från visningsverksamheten ökade till 50,7 miljoner kronor (39,2) vilket i sin tur medförde att endast 42 miljoner kronor (53,5) av det beviljade anslaget behövde ianspråktagas. Visningsverksamhetens intäkter ökade främst på grund av en mycket god tillströmning av besökare till de kungliga slotten. Totalt noterades cirka 180 000 fler besök, en

ökning med 25 procent jämfört med föregående år. Försäljningen i slottsbutikerna ökade med 0,3 miljoner kronor till 8,9 miljoner kronor.

Personalkostnaderna ökade med 8,6 procent till 64,6 miljoner kronor (59,5). Den avtalsmässiga höjningen av lönerna motsvarar cirka 2 miljoner kronor, kostnaderna för nyanställd personal för säkerhetshöjande åtgärder motsvarar ett lika stort belopp. Resterande ökning av personalkostnaderna förklaras av en nödvändig förstärkning inom visningsverksamheten för att klara den kraftiga ökningen av antalet besökare.

Övriga driftkostnader ökade med cirka 6 procent till 47,3 miljoner kronor (44,6). Ökningen beror främst på köp av konserverings- och bevakningstjänster samt högre advokat-kostnader avseende Kungsgården. Det har även skett en viss ökning av marknadsföringen av det kungliga kulturarvet. Avskrivningarna minskade under året med 0,2 miljoner kronor till 4,7 miljoner kronor.

Investeringar i maskiner och immateriella tillgångar uppgick till 3,1 miljoner kronor (5,5). Investeringar i byggnader uppgick till 1 miljoner kronor (4,1), dessa har lånefinansierats. Amorteringarna uppgick till 0,1 miljoner kronor (5,1).

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2009	2008
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	42 005	53 528
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	70 192	57 904
Intäkter av bidrag	3	1 593	915
Finansiella intäkter	4	222	1 064
Summa intäkter		114 012	113 411
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-64 571	-59 503
Kostnader för lokaler		-16	-14
Övriga driftkostnader	6	-47 283	-44 625
Finansiella kostnader		-49	-205
Avskrivningar		-4 738	-4 868
Summa kostnader		-116 657	-109 215
Verksamhetsutfall		-2 645	4 196

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	091231	081231
TILLGÅNGAR			
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Rättigheter och andra immatr. anläggningstillgångar		461	923
Summa immateriella anläggningstillgångar	7	461	923
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Byggnader, mark och annan fast egendom		12 051	11 504
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		7 498	8 209
Pågående nyanläggningar		0	156
Summa materiella anläggningstillgångar	8	19 549	19 869
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Långfristiga fordringar hos myndigheter	9	8 018	7 757
Summa finansiella anläggningstillgångar		8 018	7 757
VARULAGER M.M.			
Varulager och förråd	10	4 214	4 218
Summa varulager m.m.		4 214	4 218
FORDRINGAR			
Kundfordringar		1 008	1 006
Fordringar hos myndigheter		2 757	3 070
Övriga fordringar		13	35
Summa fordringar		3 778	4 111
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Förutbetalda kostnader	11	467	1 510
Övriga upplupna intäkter		340	941
Summa periodavgränsningsposter		807	2 451
AVRÄKNING MED STATSVERKET			
Avräkning med statsverket	12	-16 041	-911
Summa avräkning med statsverket		-16 041	-911
KASSA OCH BANK			
Behållning räntekonto hos Riksgäldskontoret	13	8 849	7 331
Kassa och bank		30 615	17 107
Summa kassa och bank		39 464	24 438
Summa tillgångar		60 250	62 856

Belopp i tkr	Not	091231	081231
KAPITAL OCH SKULDER			
KAPITAL			
Statskapital	14	16 917	18 436
Balanserad kapitalförändring	15	26 422	20 446
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-2 645	4 196
Summa kapital		40 694	43 078
SKULDER M.M.			
Lån	16	3 093	2 199
Skulder till myndigheter		3 749	2 989
Leverantörsskulder		5 537	6 941
Övriga skulder		882	996
Summa skulder m.m.		13 261	13 125
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Upplupna kostnader	17	5 479	5 751
Oförbrukade bidrag	18	0	125
Övriga förutbetalda intäkter		816	777
Summa periodavgränsningsposter		6 295	6 653
Summa kapital och skulder		60 250	62 856
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr						
Kungl. Hov- och Slottsstaten 4.1:1	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Inkomster	Utgående överföringsbelopp
Anslagspost 2	911	57 136	58 047	-114 153	72 147	16 041

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag med undantag av föreskriften i 2 kap. 4§ om resultatredovisning. I stället för resultatredovisning skall Hovstaterna lämna en berättelse över den samlade verksamheten. Verksamhetsberättelsen skall koncentreras på verksamheterna vid Ståthållarämbetet och Kungl. Husgerådskammaren.

Utgifter för egen verksamhet ska avräknas mot anslag det budgetår till vilken utgiften hänförs sig.

Alla anskaffningar med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr redovisas som anläggningstillgång. På anskaffningsvärdet görs en linjär avskrivning utifrån den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningen görs halvårsvis. Generell avskrivningstid är fem år. Data- och teleutrustning samt programlicenser avskrivs dock på tre år. Inköp av äldre kvalitetsmattor avskrivs på tio år. Kulturtillgångar är ej föremål för avskrivning. Ombyggnad och förbättringar av byggnader och markanläggningar avskrivs på 30 år.

Leverantörsfakturor som inkommit efter brytdagen 2010-01-11 är periodiserade som upplupna kostnader och är således ej anslagsavräknade.

Leverantörsfakturor understigande 5 tkr periodiseras ej.

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Kundfordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Intäkter och kostnader har periodiserats enligt god redovisningssed.

Kungsgårdens byggnader och markområden som ingår i dispositionsrätten och som förvaltas av Riksmarskalksämberet genom Ståthållarämbetet, redovisas endast med förbättringsutgifter i balansräkningen eftersom staten är fastighetsägare. Aktuella taxeringsvärden redovisas i not.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2009	2008
Totalt	2,69%	2,69%
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	48,97%	56,51%
Kvinnor	3,07%	2,36%
Män	2,31%	3,02%
Anställda 29 år eller yngre	3,57%	4,18%
Anställda 30 – 49 år	2,05%	2,33%
Anställda 50 år eller äldre	3,39%	3,06%

Not	2009	2008
1 Intäkter av anslag		
Anslag enligt regleringsbrev	57 136	53 670
Ej utnyttjat anslag	-16 041	-911
Överfört anslag från föregående år	911	769
Summa intäkter av anslag	42 006	53 528
2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Entré och visningsintäkter	50 720	39 190
Försäljning slottsbodar	8 874	8 601
Hyror och arrenden	3 667	3 411
Skogsbruk, uppdrag, försäljning övrigt	5 004	4 211
Reavinst vid försäljning av inventarier	157	614
Övriga intäkter	1 770	1 877
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	70 192	57 904
3 Intäkter av bidrag		
Arealersättning, miljöstöd samt stöd för ekologisk odling	200	136
Sysselsättningsbidrag och arbetsmarknadsstöd	148	276
Bidrag till bokprojekt	730	0
Bidrag till trycksaker	270	170
Bidrag till föredragsserien Kunskapens Krona	0	100
Övriga bidrag	245	233
Summa intäkter av bidrag	1 593	915
4 Finansiella intäkter		
Ränta Riksgäldskontoret	53	320
Ränta bank samt utdelning värdepapper	116	621
Ränta kundfordringar	1	2
Reavinst finansiella tillgångar	0	36
Valutakursvinst	52	85
Summa finansiella intäkter	222	1 064
5 Kostnader för personal		
Lön	-45 766	-41 860
Sociala avgifter	-17 332	-16 270
Periodisering av upplupen övertids-, löne- samt semesterlöneskuld	-566	-290
Övriga personalkostnader	-907	-1 083
Summa personalkostnader	-64 571	-59 503
6 Övriga driftkostnader		
Förklaringsposter till större förändringar		
Advokat- och konsultkostnader fastigheter	-1 307	-564
Bevakningstjänster	-3 824	-3 484
Konserveringstjänster	-764	-236
Marknadsföring	-3 982	-3 686
7 Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	1 576	259
Årets inköp	0	1 317
S:a ackumulerade anskaffningsvärden	1 576	1 576
Akkumulerade avskrivningar	-653	-136
Årets avskrivningar	-462	-517
S:a ackumulerade avskrivningar	-1 115	-653
Bokfört värde	461	923

Not Belopp i tkr	2009	2008
8 Materiella anläggningstillgångar		
<i>Byggnader, mark och annan fast egendom</i>		
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	12 066	7 925
Årets anskaffningar	981	4 141
S:a ackumulerade anskaffningsvärden	13 047	12 066
Akkumulerade avskrivningar	-562	-233
Årets avskrivningar	-435	-329
S:a ackumulerade avskrivningar	-997	-562
<i>Maskiner, inventarier, installationer m.m.</i>		
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	27 841	25 774
Återförda ack. anskaffningsvärden avs. årets sålda/uttrangerade inventarier	-951	-2 377
Årets inköp	3 131	4 444
S:a ackumulerade anskaffningsvärden	30 021	27 841
Akkumulerade avskrivningar	-20 101	-17 957
Återförda ack. avskrivningar avs. årets sålda/uttrangerade inventarier	951	1 878
Årets avskrivningar	-3 841	-4 022
S:a ackumulerade avskrivningar	-22 991	-20 101
Kulturtillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	470	470
Summa bokfört värde	19 549	19 713
Taxeringsvärde Kungsgården		
Lantbruksenhet	56 350	50 367
Hyreshus	1 752	1 752
Summa taxeringsvärde	58 102	52 119
9 Långfristiga fordringar		
Bokfört värde Grusmedelsfonden	8 018	7 757
Marknadsvärde dito	12 587	10 510
10 Varulagret		
Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt den så kallade först-in först-ut-principen respektive verkligt värde. Inkursansrisker har därvid beaktats.		
11 Förutbetalda kostnader		
Parkentreprenad	0	1 045
Bevakningstjänster	109	191
Teleabonnemang	258	228
Programlicenser	100	0
Övriga	0	46
Summa förutbetalda kostnader	467	1 510
12 Avräkning med statsverket		
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-911	-769
Redovisat mot anslag	42 006	53 528
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-57 136	-53 670
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-16 041	-911

Not Belopp i tkr	2009	2008
13 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Redovisningen är inte upplagd på ett sådant sätt att det framgår huruvida saldot på kontot utgörs av anslagsmedel eller avser egna intäkter.		
Behållning på räntekonto	8 849	7 331
14 Statskapital		
Immateriella anläggningstillgångar, se not 7	461	923
Materiella anläggningstillgångar, se not 8	19 549	19 713
Låneskuld, se not 16	-3 093	-2 199
Summa statskapital	16 917	18 436
15 Balanserad kapitalförändring		
Balanserat resultat samt resultat föregående år	18 404	12 689
Bokfört värde Grusmedelsfonden, se not 9	8 018	7 757
Summa balanserad kapitalförändring	26 422	20 446
16 Lån		
Ingående låneskuld	2 199	3 147
Nyupptagna lån	982	4 141
Årets amorteringar	-88	-5 089
Låneskuld	3 093	2 199
17 Upplupna kostnader		
Upplupen övertidsskuld	237	284
Upplupen löneskuld	685	369
Upplupen semesterlöneskuld	2 759	2 631
Sociala avgifter för upplupen övertids-, löne- samt semesterlöneskuld	1 535	1 365
Övriga upplupna kostnader, (ej anslagsavräknade leverantörsfakturer)	263	1 102
Summa upplupna kostnader	5 479	5 751
18 Oförbrukade bidrag		
Återstående beviljade medel för inredning av magasinbyggnad, statligt	0	125
Summa oförbrukade bidrag	0	125

Stockholm 18 februari 2010

Svante Lindqvist
Riksmarskalk

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2009	2008	2007	2006	2005
Övriga lån					
Låneskuld	3 093	2 199	3 147	4 739	-
Ränteintäkter					
Riksgäldskontoret	53	320	362	192	153
Bank inkl. utdelning värdepapper	116	621	330	270	181
Räntekostnader					
Övriga lån	43	195	208	39	-
Anslagskredit					
Beviljad	1 641	1 623	1 447	1 438	-
Utnyttjad anslagskredit	0	0	0	0	-
Arbetskraft och anställda					
Antal årsarbetskrafter	156	155	145	144	147
Driftkostnad per årsarbetskraft	717	672	669	680	599
Medeltal anställda kvinnor	81	79	74	68	69
Medeltal anställda män	75	76	71	76	78
Årets kapitalförändring	-2 645	4 196	4 814	3 356	2 815
Balanserad kapitalförändring varav Grusmedelsfonden	26 422 8 018	20 446 7 757	20 627 7 270	21 606 6 860	23 069 6 522

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

RIKSREVISIONEN

Regeringen

Datum 2010-03-19

103 33 STOCKHOLM

Dnr 32-2009-0547

Revisionsberättelse för Kungl. Slottsstaten

Rikskontrollen har granskat Kungl. Slottsstatens årsredovisning, beslutad 2010-02-18, för räkenskapsåret 2009.

Kungl. Slottsstaten skall följa Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag med undantag av föreskriften i 2 kap. 4§ om resultatredovisning. Kungl. Slottsstaten har även undantag beträffande kostnadsmässig anslagsavräkning.

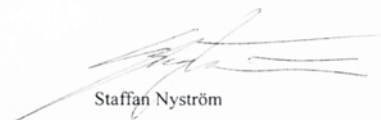
Det är Rikskontrollens ansvar att enligt god revisionssed granska Kungl. Slottsstatens årsredovisning i syfte att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Av Lag (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m., framgår att Rikskontrollen inte skall granska i syfte att bedöma om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

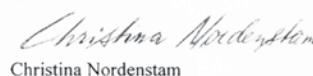
Revisionen har utförts enligt god revisionssed. Detta innebär att revisionen har planerats och genomförts i syfte att erhålla rimlig grund för att bedöma huruvida årsredovisningen är rättvisande. Granskningen har sålunda avsett ett urval av väsentliga transaktioner.

Genomförd revision har gett en rimlig grund för nedanstående uttalande. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med förordningen om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag, regleringsbrev och övriga regeringsbeslut för Kungl. Slottsstaten.

Rikskontrollen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är rättvisande.

Ansvarig revisor Staffan Nyström har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Christina Nordenstam har varit föredragande.

Staffan Nyström

Christina Nordenstam

Kopia för kännedom:

Kungl. Slottsstaten

Rikskontrollen • 114 90 Stockholm • [Nybrogatan 55]
Tel 08-517 140 00 • Fax 08-5171 41 00 • www.riksrevisionen.se

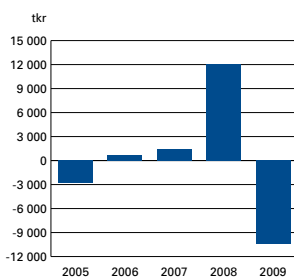
1 [1]

Bokslutskommentarer

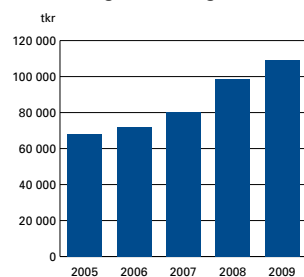
Årets resultat uppgick till -10,5 miljoner kronor (+12,1). De totala intäkterna ökade under året med 10,4 miljoner kronor till 108,9 miljoner kronor. Genom fortsatta omförhandlingar av kontrakt samt Norra Länkens fortskridande med nya upplåtelse ökade hyres- och arrendeintäkterna med 6,8 miljoner kronor. Fastighetskostnaderna, där också långsiktiga investeringar ingår, ökade med 24,3 miljoner kronor till 79,8 miljoner kronor. Övriga externa kostnader ökade till 20,9 miljoner kronor (13,9) och avser främst konsultkostnader för sanering och advokatkostnader. Djurgårdsfonden bidrog med 15 miljoner kronor (12) för att täcka kostnader för sanering och upprustning av Djurgårdsvarvet.

Analysen på Beckholmen pågår liksom förhandlingar med Länsstyrelsen/Naturvårdsverket för att fastställa saneringsuppdraget.

Kungl. Djurgårdens Förvaltning
Resultatutveckling 2005-2009

Kungl. Djurgårdens Förvaltning
Omsättningsutveckling 2005-2009

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	09-12-31	08-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	5		
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	4	3 847	3 869
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	6	46 951	57 730
Summa anläggningstillgångar		50 798	61 599
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		10 281	14 169
Övriga fordringar		7 071	5 589
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	1 510	2 068
Summa kortfristiga fordringar		18 862	21 825
Kortfristiga placeringar	8	4 285	4 056
Kassa och bank		24 207	28 669
Summa omsättningstillgångar		47 354	54 551
SUMMA TILLGÅNGAR		98 152	116 150

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2009	2008
Intäkter			
Hyres- och arrendeintäkter		74 782	67 946
Övriga rörelseintäkter	1	34 188	30 626
		108 970	98 572
Rörelsens kostnader			
Fastighetskostnader	2	-79 806	-55 529
Övriga externa kostnader		-20 951	-13 854
Personalkostnader	3	-17 221	-16 171
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	4	-2 060	-1 700
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar		243	
		-119 795	-87 254
Rörelseresultat		-10 825	11 317
Resultat från finansiella poster			
Ränteutdelningar/utdelning		285	771
Återföring av nedskrivning av värdepapper	8	67	
Räntekostnader/kursförluster		-1	-2
		351	769
Årets resultat		-10 474	12 086

Belopp i tkr	Not	09-12-31	08-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fondkapital	6	46 951	57 730
Balanserade medel		28 341	16 255
Årets resultat		-10 474	12 086
Summa eget kapital		64 818	86 071
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		11 253	8 835
Övriga skulder		576	517
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	21 505	20 726
Summa kortfristiga skulder		33 334	30 079
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		98 152	116 150
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	10		

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i tkr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsbokslutet är i tillämpliga delar upprättat i enlighet med Årsredovisningslagen.

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Kundfordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Förbättringskostnader på byggnader och markanläggningar kostnadsförs direkt.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	2009	2008
Total sjukfrånvaro	3,63	3,29
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	43,79	55,80
Kvinnor	2,34	2,49
Män	4,28	3,67
Anställda 30 - 49 år	2,14	1,60
Anställda 50 år -	4,66	4,23

Not Belopp i tkr	2009	2008
------------------	------	------

1 Övriga rörelseintäkter

Uttag från Djurgårdsfonden enl regeringsbeslut för upprustning av Djurgårdsvarvet	15 000	12 000
---	--------	--------

2 Långsiktiga investeringar

I fastighetskostnader ingår långsiktiga investeringar		
Borgenområdet	1 400	1 800
GV-dockan Beckholmen		1 625
Djurgårdsvarvet	13 800	7 500
Djurgårdsvarvet kajen	5 800	
Bergvärmeanläggningar	850	712
Beckholmen Wårtsilä	7 000	

3 Anställda och personalkostnader

Antal årsarbeten	40	38
Varav män	65%	66%

Löner och sociala kostnader		
Lön	11 215	10 319
Sociala kostnader	3 751	3 523
Pensionskostnader	1 839	1 486

4 Maskiner och inventarier

Avskrivningarna enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd på 5 år

	09-12-31	08-12-31
Ingående anskaffningsvärden	13 308	11 148
Nyanskaffningar	2 270	2 469
Avyttringar	-1 222	-309
Summa anskaffningsvärden	14 356	13 308
Ingående avskrivningar	-9 439	-8 048
Återförda avskrivningar på avyttringar	990	309
Årets avskrivning	-2 060	-1 700
Akkumulerade avskrivningar	-10 509	-9 439
Bokfört värde	3 847	3 869

5 Fastighetstaxeringsvärden

Kungl. Djurgårdens förvaltning förfogar enligt den Kungliga dispositionsrätten över fastigheter på norra och södra Djurgården.

Taxeringsvärde	2009	2008
Småhus/tomt för småhus	353 490	280 987
Hyreshus bostäder/tomt för hyreshus	161 395	161 395
Hyreshus lokaler	82 513	82 513
Industri/elproduktionsenhet	5 473	5 473
602 871	530 368	

6 Långfristiga värdepappersinnehav	2009	2008
Kungl. Djurgårdens förvaltnings fonders nettotillgångar enligt förvaltarens, Kammarkollegiet, bokslut.		
Särskilda pensionsmedel	22 799	21 882
Djurgårdsfonden	24 152	35 848
Bokfört värde	46 951	57 730
Marknadsvärde	61 188	63 708

Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda försäkringar	553	587
Övriga förutbetalda kostnader	24	271
Upplupna bränsleintäkter från hyresgäster	410	1 005
Övriga upplupna intäkter	523	205
1 510	2 068	

8 Kortfristiga placeringar

Institutionella fonder ing värde	4 056	3 938
Årets utdelning	162	118
Återförd nedskrivning	67	
Bokfört värde	4 285	4 056
Marknadsvärde	4 285	4 191

9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Fakturerade hyror och arrenden avseende nästkommande år	19 142	19 475
Övriga poster	2 363	1 251
21 505	20 726	

10 Ansvarförbindelser

Kungl. Djurgårdens förvaltning har huvudmannskapet för sanering av Beckholmen. Förhandlingar med Länsstyrelsen/Naturvårdsverket pågår angående bl a tidpunkt, omfattning, metoder och KDF:s andel av kostnaderna. Andelen beräknas bli högst 5%, inklusive eget arbete, av den totala kostnaden.

Stockholm den 23 februari 2010

Svante Lindqvist
Riksmarskalk

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

RIKSREVISIONEN

Regeringen

Datum 2010-03-19

103 33 STOCKHOLM

Dnr 32-2009-0548

Revisionsberättelse för Kungl. Djurgårdens förvaltning

Riksrevisionen har granskat Kungl. Djurgårdens förvaltnings årsredovisning bestående av årsbokslut med noter, beslutad 2010-02-18, för räkenskapsåret 2009.

Det är Riksrevisionens ansvar att enligt god revisionssed granska Kungl. Djurgårdens förvaltnings årsredovisning i syfte att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Av Lag (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m., framgår att Riksrevisionen inte skall granska i syfte att bedöma om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Revisionen har utförts enligt god revisionssed. Detta innebär att revisionen har planerats och genomförs i syfte att erhålla rimlig grund för att bedöma huruvida årsredovisningen är rättvisande. Granskningen har sålunda avsett ett urval av väsentliga transaktioner.

Genomförd revision har gett en rimlig grund för nedanstående uttalande.

Årsredovisningen har upprättats i tillämpliga delar i enlighet med Årsredovisningslag (1995:1554).

Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är rättvisande.

Ansvarig revisor Staffan Nyström har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Christina Nordenstam har varit föredragande.

Staffan Nyström

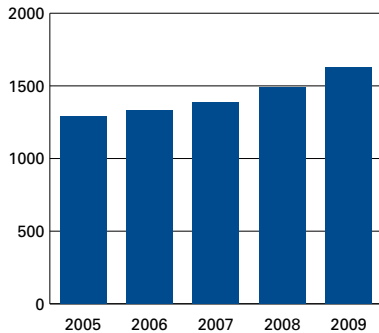

Christina Nordenstam

Kopia för kännedom:

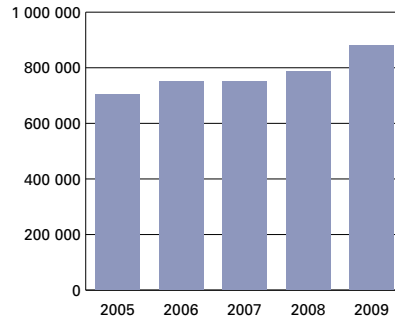
Kungl. Djurgårdens förvaltning

Diagramöversikt

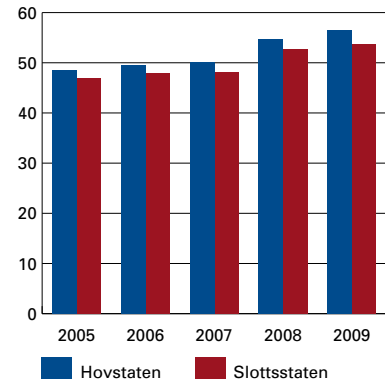
Antal förfrågningar om kungligt deltagande 2005-2009

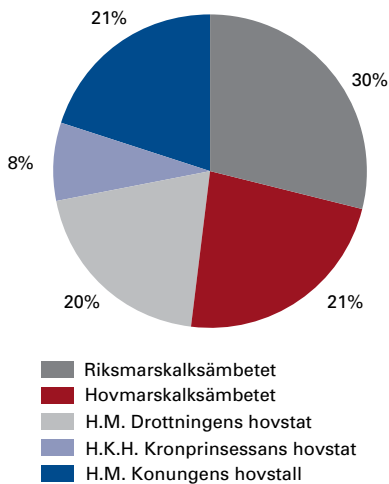
Antal besök vid de Kungl. slotten 2005-2009

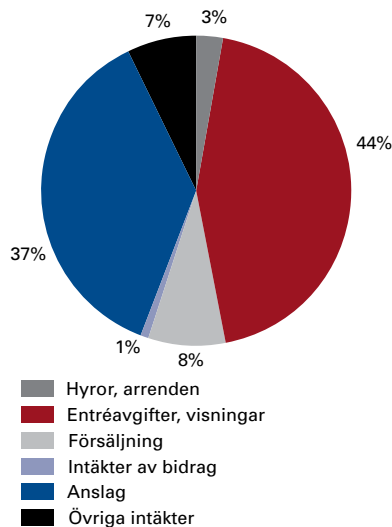
Anslagsutveckling 2005-2009

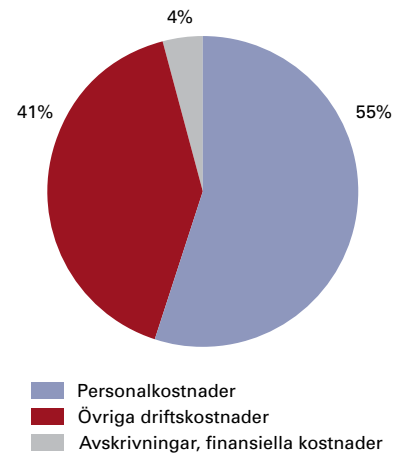
Användning av medel inom Hovstaten

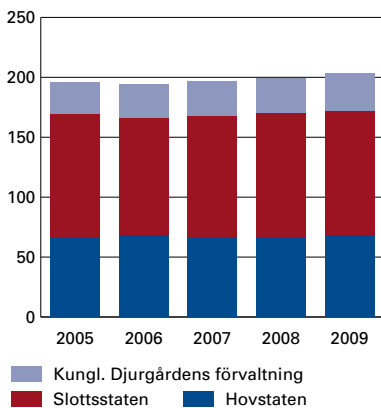
Intäktsfördelning, Slottsstaten

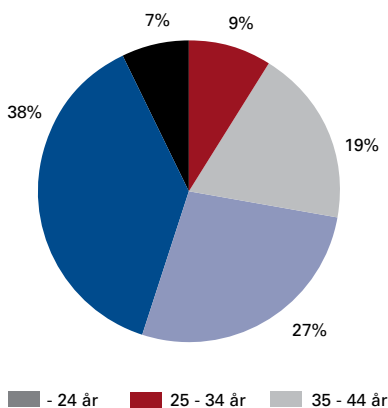
Kostnadsfördelning, Slottsstaten

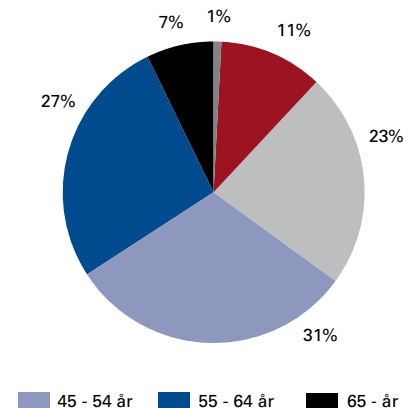
Antal tillsvidareanställda omräknade till heltidstjänster

Åldersfördelning kvinnor

Åldersfördelning män

Svenska intressen främjas vid besöksutbyte

Varje statsbesök har en tydlig ändamålsbeskrivning från regeringen och syftar bland annat till ett ökat handels- och kulturutbyte mellan länder. Statsbesöken lägger grunden till personliga relationer mellan statschefer och deras delegationer på politisk, ekonomisk och kulturell nivå.

Under året genomförde Kungaparet två utgående statsbesök. Inga ingående statsbesök genomfördes. Dessa ersattes detta år av officiella besöksutbyten mellan Sverige och Finland med anledning av Märkesåret 1809 och företräden med anledning av Sveriges övertagande av EU:s ordförandeskap.

Kungaparet tillsammans med statsråden Carl Bildt och Lars Leijonborg tas emot på Villa Madama av premiärminister Silvio Berlusconi.

Statsbesök till Italien 23–27 mars

Kungaparets statsbesök i Italien skedde tillsammans med utrikesminister Carl Bildt och högskole- och forskningsminister Lars Leijonborg. Vid en välkomsteremöni togs Kungaparet emot av president Giorgio Napolitano. Kungen besökte dels senaten, dels deputeradekammaren för ett möte med talmanen. Kungaparet lade ned en krans vid den okände soldatens grav och gjorde ett besök hos Roms borgmästare. Därefter åkte Kungaparet till konstmuseet Galleria Borghese med den italienske kulturministern varefter premiärminister Silvio Berlusconi bjöd på lunch.

Drottningen invigde en svensk barnkulturfestival samt en

svensk-italiensk konferens om dövfödda/hörselskadade barn och cochleaimplantat. I Drottningens program ingick även besök på Etruskmuseet samt ett kvinnoforum. Kungaparet mötte FN-organen FAO och IFAD i Rom, där världens livsmedelssituation diskuterades. Statsbesöket fortsatte i Bologna, där världens äldsta universitetsfakultet besöktes. Kungen och Drottningen deltog i konferensen "Sweden and the EU – Challenges Ahead". Besök gjordes även vid Svenska institutets utställning "Quality of Life", där svenska uppfinningar och svensk design visades.

Statsbesök till Nederländerna 21 – 23 april

Vid Kungaparets statsbesök i Nederländerna deltog arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin och utbildningsminister Jan Björklund. Kungaparet togs emot av Drottning Beatrix, varefter programmet inleddes med besök i den kulturhistoriskt intressanta 1400-talskyrkan Nieuwe Kerk i Amsterdam. Kungen deltog i ett seminarium om arbetsmarknadsfrågor, lett av de båda ländernas arbetsmarknadsministrar. Kungaparet och statsrådet Littorin besökte även ett intressant projekt, där arbetslösa erbjuds praktik i samband med restaurering av gamla fort och försvarsanläggningar. Kungen mötte dessutom företrädare för de internationella domstolarna i Haag samt parlamentets talmän och premiärminister Jan Peter Balkenende.

Flera av statsbesökets programpunkter hade inriktning mot miljöteknik, hållbar utveckling och bioteknik. Bland annat besöktes Groningen, där hamnen utvecklas under temat hållbarhet och väntas få stor ekonomisk betydelse för Skandinavien. Vid universitetet i Groningen informerades Kungaparet om det framstående forskningsarbetet inom nanoteknologi.

Drottningen besökte en utställning med svenska barnboksillustrationer i Amsterdams bibliotek. På programmet stod även ett seminarium om utsatta barn, besök på Keukenhofs blomsterpark och konstmuseet Mauritshuis med verk av stora holländska målare.

Kungaparet tillsammans med Drottning Beatrix och kronprinsparet Willem Alexander och Maxima, samt prinsessan Margriet vid den svenska svarsmiddagen i Haag.

Märkesåret 1809 besöksutbyten Sverige – Finland

President Tarja Halonen i Sverige 15–16 januari

På inbjudan av Kungen avlade Finlands president Tarja Halonen med make, Dr. Pentti Arajärvi, ett officiellt besök i Sverige 15–16 januari. Programmet innefattade bland annat en högtidlig invigning av Märkesåret 1809 i riksdagshuset. På kvällen gav Kungaparet en bankett på Kungl. Slottet med gäster från diplomatiska kåren, riksdag, regering, myndigheter samt representanter för svensk och finsk vetenskap, kultur och näringsliv. Fredag 16 januari besökte presidentparet och Kungaparet Botkyrka och Södertälje.

Kungaparet i Finland 25–26 augusti

På inbjudan av president Tarja Halonen besökte Kungaparet Finland tillsammans med socialförsäkringsminister och minister för nordiska samarbetsfrågor, Cristina Husmark Pehrsson. I programmet ingick ett seminarium vid Åbo Akademi på temat ”Märkesåret – 1809 och åren som följde”. Ett studiebesök gjordes på Åbo varv. Kungaparet besökte även Tammerfors Svenska barndaghem och Svenska samskolan, Muminmuseet och en grafisk verkstad.

Kungaparet tillsammans med president Tarja Halonen och hennes make Dr. Pentti Arajärvi vid ett besök i grafikverkstaden Himmelblau i Tammerfors.

Kungen i samtal med EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso den 1 juli 2009.

Företräden vid Sveriges övertagande av EU:s ordförandeskap 1 juli

I samband med Sveriges övertagande av EU:s ordförandeskap den 1 juli, gav Kungen audiens för EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso. Samma dag gav Kungen även företräde för EU-kommissionens ledamöter och Sve-

riges regering. Kungaparet var närvarande vid ceremonin i samband med det svenska övertagandet som skedde på Skansen.

Kungaparet, statsminister Fredrik Reinfeldt, näringsminister Maud Olofsson, utrikesminister Carl Bildt och finansminister Anders Borg tillsammans med EU-kommissionärerna vid en audiens på Kungl. Slottet vid Sveriges övertagande av EU:s ordförandeskap den 1 juli 2009.

Kungen och Kronprinsessan Victoria tar emot riksdagens talman och den nya regeringen vid regeringsskifteskonsejlen 2006.

Kungens sammanträden med regering och riksdag

Vid Kungl. Slottet hålls årligen ett antal konsejler under Kungens ledning. Ordet konsejli kommer från franskans ”conseil”, som betyder råd. Även Kronprinsessan Victoria deltar vid konsejlerna. Konsejlerna är av två slag:

Informationskonsejli

Enligt 1974 års regeringsform har statsministern ansvar för att hålla statschefen underrättad om rikets angelägenheter. I regeringsformen (5 kap. 1§) står: ”När så erfordras sammanträder regeringen i konsejli under statschefens ordförandeskap”. Nuvarande praxis har blivit 3 - 4 gånger per år. Formellt är det alltså Kungen som sammankallar regeringen till konsejli, men beslutet fattas i samråd med statsministern. Under konsejlen informerar varje närvarande statsråd om politiska initiativ, utredningar och pågående lagstiftning inom sina respektive departement samt svarar på frågor från Kungen och Kronprinsessan.

Regeringsskifteskonsejli

Efter att riksdagen valt en ny statsminister skall en regeringsskifteskonsejli äga rum enligt regeringsformen (9 kap. 4§). När den nyvalde statsministern presenterat de statsråd som skall ingå i regeringen, sammanträder Kungen med den nya

regeringen och riksdagens talman. Det är vid denna konsejli som en ny regering formellt tillträder. Traditionenligt samlas regeringen till fotografering vid konsejlifället.

Efter konsejlerna bjuder Kungaparet på lunch, där även enhetscheferna vid Kungl. Hovstaterna deltar.

Utrikesnämnd

Kungen är även ordförande vid utrikesnämndens sammanträden som äger rum på Kungl. Slottet. Utrikesnämnden består av riksdagens talman och nio riksdagsledamöter. Nämnden är ett samrådsorgan mellan regeringen och riksdagen. Regeringen ska underrätta och samråda med nämnden om viktigare utrikespolitiska frågor.

Konsejljsalen

Konsejlerna äger rum i Konsejljsalen på Kungl. Slottet. När rummet inte används vid Kungens officiella plikter, visas det för allmänheten liksom övriga salar i Representationvåningarna. Inredningarna är från 1600-, 1700 och 1800-tal. Konsejljsalen användes under Gustav III:s tid som kungens stora matsal. Här höll Gustav III, efter franskt mönster, så kallad publik spisning då inbjudna gäster fick beskåda kungen inta sin måltid.

TEMA STATSCHEFENS UPPDRAG – KONSELJ

Kung Gustaf V håller konselj år 1944 med samlingsregeringen som styrde under beredskapsåren 1939-1945.

Statsminister Fredrik Reinfeldt och talman Per Westerberg på väg till konselj.

Krigsåret 1939. Samlingsregeringen lämnar Kungl. Slottet efter konselj.

Medaljförläggningar den 28 januari 2009

Fv statsministern Göran Persson mottog H.M. Konungens medalj i 12:e storleken.

Kompositör Gunhild "Gullan" Bornemark tilldelades H.M. Konungens medalj i 8:e storleken.

Förre statsrådet Gun Hellsvik fick H.M. Konungens medalj i 12:e storleken.

H.M. KONUNGENS MEDALJ

12:E STORLEKEN MED KEDJA

Regeringsrådet **Rune Lavin** För framstående insatser inom svensk politik och samhällsliv

Fv Statsministern **Göran Persson** För mångåriga betydelsefulla insatser som statsminister

12:E STORLEKEN

I SERAFIMERORDENS BAND

Fv Statsrådet **Leni Björklund** För framstående insatser inom svensk politik och samhällsliv

Statsfrun, friherrinnan **Kirstine von Blixen-Finecke** För betydelsefulla insatser som statsfru

Fv Statsrådet **Gun Hellsvik** För framstående insatser inom svensk politik och samhällsliv

Riksarkivarien **Tomas Lidman** För framstående kulturella insatser på biblioteks- och arkivområdet

Hovstallmästaren, generallöjtnant **Mertil Melin** För betydelsefulla insatser som chef för H.M. Konungens hovstall

Direktör **Björn Wahlström** För framstående insatser för svenskt näringsliv

Professor **Barbro Westerholm** För framstående insatser inom svensk politik och samhällsliv

Direktör **Leif Östling** För framstående insatser för svenskt näringsliv

12:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Ekon. och Med. dr. h.c. **Margareta Nilsson** För betydelsefulla insatser för undervisning och forskning

8:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Producent **Waldemar Bergendahl** För betydelsefulla insatser för svensk film

Professor **Christopher Gillberg** För värdefulla insatser inom barn- och ungdomspsykiatri

Professor **Bo Grandien** För betydelsefulla insatser inom svenskt konstliv

Kommunalrådet **Stig Henriksson** För framstående insatser inom svensk kommunalpolitik

Auktoriserade revisor **Berit Hernström** För förtjänstfulla insatser som revisor inom hovstaterna

Regissör **Carin Mannheimer** För framstående konstnärliga insatser som manusförfattare och regissör

Professor **Björn Wittrock** För betydelsefulla insatser inom svensk socialvetenskaplig forskning

Professor **Per Wramner** För betydelsefulla insatser inom miljöområdet

MEDALJEN LITTERIS ET ARTIBUS

Filmregissör **Roy Andersson** För framstående konstnärliga insatser som filmregissör

Författare **Maj Bylock** För framstående konstnärliga insatser som författare

Producent **Katinka Farago** För framstående konstnärliga insatser inom svensk film

Skådespelare **Örjan Ramberg** För framstående konstnärliga insatser som skådespelare

H.M. KONUNGENS MEDALJ

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Klubbdirektör **Dennis Andersson** För framstående insatser inom internationell ungdomsfotboll och grundare av Gothia Cup

Projektledare **Brittmo Bernhardsson** För mångåriga insatser på kultur och medieområdet

Kompositör **Gunhild (Gullan) Bornemark** För framstående konstnärliga insatser som kompositör och textförfattare inom barn och ungdomsmusik

Hovjuvelerare **Lars Kjellander** För förtjänstfulla insatser som hovjuvelerare

Författare, musiker och konstnär **Ulf Lundell** För mångåriga och mycket uppskattade insatser som musiker, författare och poet

Riksspelman **Kalle (Karl) Moraeus** För mångåriga och mycket uppskattade insatser som musiker

Simmare **Anders Olsson** För mycket framstående insatser som handikappidrottsman

Diakon **Inga Pagreus** För betydelsefulla insatser inom Kyrkans sociala arbete

Domkyrkokomminister **Carl-Erik Sahlberg** För betydelsefulla insatser inom Kyrkans sociala arbete

Fv försvarsdirektör **Roland Sandberg** För framstående insatser som skapare av och befälhavare för Smålands-Karolinerna

Golfspelare **Annika Sörenstam** För mycket framstående insatser som golfspelare

H.M. KONUNGENS MEDALJ TILL DEM SOM TJÄNAR HOVSTATERNA OCH KUNGL. MAJ:TS ORDEN

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Ordenskanslist **Anna Lilliehöök** För förtjänstfulla insatser vid Kungl. Maj:ts Orden

FÖR LÅNG OCH TROGEN TJÄNST

Lokalvårdare **Rita Bernhard** För lång och trogen tjänst vid Gripsholms slottsförvaltning

Hjortskötare **Lars Eklund** För lång och trogen tjänst vid Gripsholms slottsförvaltning

r:e konservator **Jerzy Holtz** För lång och trogen tjänst vid Kungl. Husgerådskammaren

Hovsekreterare **Eva Papik Lindfors** För lång och trogen tjänst inom Statsförvaltning och vid Hovmarskalksämberet

Slottsbibliotekarie **Antoinette Ramsay-Hertelius** För lång och trogen tjänst vid Bernadottebiblioteket

Pastor i Hovförsamlingen **Erland Ros** För lång och trogen tjänst inom Kyrkan

8:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Överste **Mikael Christoffersson** För förtjänstfulla insatser som H. M. Konungens adjutant

Överstelöjtnant **Irène Clement** För förtjänstfulla insatser som H.K.H. Kronprinsessan Victorias adjutant

Major **Ingrid von Knorring** För förtjänstfulla insatser som H.K.H. Kronprinsessan Victorias adjutant

Kommendörkapten **Bengt Lundgren** För förtjänstfulla insatser som H.M. Konungens adjutant

Överste **Thomas Nilsson** För förtjänstfulla insatser som H.M. Konungens adjutant

Major **Daniel Ottosson** För förtjänstfulla insatser som H.K.H. Prins Carl Philips adjutant

Överstelöjtnant **Jan Vall** För förtjänstfulla insatser som H.M. Konungens adjutant

Medaljförläggningar den 8 juni 2009

H.M. KONUNGENS MEDALJ

12:E STORLEKEN MED KEDJA

General **Håkan Syrén** För framstående insatser för Sveriges försvar

12:E STORLEKEN ISERAFIMERORDENS BAND

Direktör **Sune Carlsson** För framstående insatser för svenskt näringsliv

Landshövding **Barbro Holmberg** För framstående samhällsinsatser

Direktör **Nils Erik Johansson** För framstående insatser för svenskt näringsliv

Direktör **Dag Klackenborg** För betydelsefulla insatser inom förvaltning och näringsliv

Överintendent **Lars Nittve** För en framstående museimannagärning

Direktör **Carl-Henric Svanberg** För betydelsefulla insatser för svenskt näringsliv

Landshövding **Per Unckel** För framstående samhällsinsatser

12:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Länsöverdirektör **Göran Bengtsson** För betydelsefulla samhällsinsatser som länsråd, tf landshövding och som ordförande för insamlingsstiftelsen Ostindiefararen Göteborg III

Fd bankdirektör **Sten Westerberg** För betydelsefulla insatser inom förvaltning och näringsliv

8:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Operachef **Lise-Lotte Axelsson** För betydelsefulla insatser för svenskt musikliv

Professor **Johan Cullberg** För betydelsefulla insatser inom psykiatri

Kommunalråd **Bengt Germundsson** För framstående insatser inom svensk kommunalpolitik

Förlagschef **Berit Gullberg** För betydelsefulla insatser inom teatern

Professor **Stig Hadenius** För framstående insatser inom media och journalistik

Professor **Jan Lindroth** För betydelsefulla insatser för idrottshistoria

Professor **Ingvar Lundberg** För betydelsefulla insatser inom läs- och skrivutveckling, särskilt dyslexi

Dramaturg **Ulla Åberg-Josephson** För framstående insatser som dramaturg

MEDALJEN LITTERIS ET ARTIBUS

Klarinettist **Karin Dornbusch** För framstående konstnärliga insatser som klarinettist

Skådespelare **Björn Gustafsson** För framstående konstnärliga insatser som skådespelare

TV-producent **Måns Reuterswärd** För framstående konstnärliga insatser som TV-producent

Skådespelerska **Meg Westergren** För framstående konstnärliga insatser som skådespelare

H.M. KONUNGENS MEDALJ

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Tennisspelare **Jonas Björkman** För framstående insatser som tennisspelare

Författare **Stefan Edman** För framstående insatser för miljön

Kördirektör **Gunnar Eriksson** För framstående insatser inom svenskt körliv

Körledare **Bo Johansson** För framstående insatser inom svenskt körliv

Ishockeyspelare **Jörgen Jönsson** För framstående insatser som ishockeyspelare

Prästen **Lars Åke Lundberg** För betydelsefulla insatser inom kyrkans sociala och andliga arbete

Författare **Margareta Melin** För betydelsefulla insatser som författare i andliga och existentiella ämnen

Kompositör och musiker **Ale Möller** För framstående insatser som kompositör och musiker

Skulptör och författare **Eva Spångberg** För framstående insatser som kyrkoskulptör och författare

Pastor **Allan Wendefors** För betydelsefulla humanitära insatser på biståndsområdet

H.M. KONUNGENS MEDALJ TILL DEM SOM TJÄNAR HOVSTATERNA

8:E STORLEKEN I SERAFIMERORDENS BAND

Hovtandläkare **Anders Ericson** För förtjänstfulla insatser som H.M. Konungens tandläkare

8:E STORLEKEN I HÖGBLÅTT BAND

Husmor **Gerd Andersson** För förtjänstfulla insatser som husmor på Solliden

Slottsuppsyningsman **Timmy Cox** För förtjänstfulla insatser som slottsuppsyningsman på Drottningholms och Kina slott

Köksmästare **Erich Schaumburger** För förtjänstfulla insatser som köksmästare

Kammarjungfru **Ann Schierenbeck** För förtjänstfulla insatser som kammarjungfru

Hovjägare **Peter Vilidu** För förtjänstfulla insatser som hovjägare

Filmregissören Roy Andersson fick medalj Litteris et Artibus av Kungen.

Golfspelaren Annika Sörenstam mottog H.M. Konungens medalj i 8:e storleken (förlänades medaljen 28:e januari).

Direktör Carl-Henric Svanberg tilldelades H.M. Konungens medalj i 12:e storleken.

Utdrag ur Kungafamiljens officiella program året 2009

Här följer en sammanställning av delar av Kungafamiljens officiella program. Utöver dessa programpunkter tillkommer företräden, interna sammanträden och privata besök. Där inte annat anges är plats för programmet Kungl. Slottet.

Kungen

Drottningen

Kungaparet

Kronprinsessan

Prins Carl Philip

Prinsessan Madeleine

JANUARI	
Må 12/1- Fr 29/5	Studier vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Alnarp
Ti 13	UD-information inför Finlands president Tarja Halonens officiella besök i Sverige
	Middag hos Ukrainas ambassadör H.E. Mr Yevgen Perebyinis, Stockholm
On 14	Företräde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson
	Avskedsaudiens för USA:s ambassadör H.E. Mr. Michael Wood
	Närvaro vid seminarium om kriget i Finland 1808–1809
To 15	Officiellt besök av Finlands president Tarja Halonen med anledning av Märkesåret 1808–1809
	Galamiddag med anledning av Märkesåret 1808–1809
Fr 16	Officiellt besök av Finlands president Tarja Halonen med anledning av Märkesåret 1808–1809, Botkyrka och Södertälje kommuner
Sö 18	Närvaro vid Folk och Försvars Rikskonferens, Sälén
Må 19	Broschutdelning Silviasjuksköterskeutbildning, Silviahemmet
Må 19 - Ti 20	Besök i Uddevalla och Göteborg
Ti 20	Besök vid utställningen Trafficking, Etnografiska museet, Stockholm
	Företräde för näringsminister Maud Olofsson
	Intervju med TV4, Malou von Sivers, angående trafficking
On 21	Broschutdelning Silviasjuksköterskeutbildning, Silviahemmet
	Företräde för generalsekreterares Jane Olsson Thoburn och bitr generalsekreterare Mats Agurén, World Childhood Foundation
To 22	Utdelning av Kvalitetsutmärkelsen Bättre Skola 2008, Västerås
	Representationsmiddag
Fr 23	Styrelsemöte i Stiftelsen Silviahemmet, Silviahemmet

	Företräde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför utrikesnämnden
	Utrikesnämnd
Må 26	Invigning av Fashion Week by Berns, Berns Salonger, Stockholm
	Närvaro vid konsert med Unga Musik på Kungl. Slottet
Ti 27	Stipendieutdelning i Drottning Silvias Jubileumsfond för Forskning om Barn och Handikapp
	Avskedsaudiens för Kroatians ambassadör H.E. Dr. Svjetlan Berkovic
	Närvaro vid konsert med Unga Musik på Kungl. Slottet
On 28	Företräde för statsminister Fredrik Reinfeldt och finansminister Anders Borg
	Företräde för professor Thomas Ohlson
	Företräde för utrikesrådet Björn Lyrvall inför Högtidliga audienser
	Utdelning av H.M. Konungens medalj
To 29	Högtidliga audienser: Pakistan, Indien, Nepal och Benin
To 29	Närvaro vid Min Stora Middag, Fiskartorpet, Stockholm
To 29 - Sö 1/2	Mottagande av International Prize Bonino for Literature, Art, Science and Culture, Taormina, Italien
Fr 30	Närvaro vid styrelsemöte i Swedish Care Institute, Stockholm
FEBRUARI	
Må 2	Närvarande vid seminarium ang. barnsexhandel, Skandia, Stockholm
	Företräde för nyutnämnda ambassadören i Chile, Eva Zetterberg
To 5 - Sö 8	Invigning av utställning Swedish Fashion – Exploring a New Identity, Fashion and Textile Museum, London. Intervju med svenska medier.
Ti 10	Executive Committee Meeting, World Childhood Foundation, Stockholm
	Företräde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson
	Företräde för professor Anders Karlqvist, Polarforskningssekreteriatet

	Närvaro vid Smilbandsbolagets prisutdelning, Stockholm	
To 12	Närvaro vid konferensen Children and online Sexual Violence, arrangerad av Childhood, Stockholm	
	Företräde för forskare Joel Andersson, Utrikespolitiska institutet	
	Företräde för kanslirådet Mathias Otterstedt	
Må 16	Utdelning av Svensk Mjölks guldmedalj, Stockholm	
	Föreläsning på Freds- och Konfliktinstitutet med Stefan Westergren, Försvarets högkvarter, Uppsala	
Må 16- To 19	Närvaro vid Baden-Powell Fellowship Event i Bangkok, Thailand	
	Referensgruppsmöte Silviahemmet/Sophiahemmet	
	Besök hos generalsekreterare Torbjörn Pettersson, Svenska Afghanistankommittén, Stockholm	
On 18	Besök hos utrikesminister Carl Bildt, UD, Stockholm	
To 19	Företräde för Ulf Berg, vd, Exportrådet	
Må 23	Besök på Eriksbergsområdet, Ekerö	
Ti 24	Konselj	
	Pressmöte m.a.a. förlovningen mellan Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling	
On 25	Audiens för Palestinas president Mahmoud Abbas	
To 26	Närvaro vid invigningen av Jordbruks- och trädgårdsmässa, Alnarp	
Fr 27	Audiens för Rysslands talman H.E. Mr Sergey Mironov	
MARS		
Ti 3	Företräde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson	
	Styrelsemöte i World Childhood Foundation	
To 5	Silviahemmets Stora Inspirationsdag för 300 deltagare, Folkets Hus, Stockholm	
Må 9	Företräde för Nina Balabina från Lilla Akademien, Drottningholms slott	
	Besök på Silviahemmet, Ekerö	
Ti 10	Statsrådslunch med migrationsminister Tobias Billström	
	Företräde för departementsråd Klas Molin inför Högtidliga audienser	
	Närvaro vid mottagning med Vienna NGO Committee on Narcotic Drugs, Sveriges ambassad, Wien, Österrike	
On 11	Närvaro vid World Cup Final i alpint, Åre	
To 12	Kronprinsessans namnsdag	
	Företräde för Jan Carlzon och Erik Olsson, Mentor Sverige samt Niclas Kjellström-Matseke	

	Företräde för Sveriges Bagare och Konditorer	
	Företräde för Kungliga Blomsterstiftelsen	
	Närvaro vid Internationella Handelskammarens årsmöte, Stockholm	
	UD-information inför statsbesöket i Italien	
	Företräde för landshövding Bo Källstrand, Västernorrlands län	
	Representationsmiddag	
	Intervju med Dagens Nyheter: En dag med Drottningen	
Fr 13	Högtidliga audienser: Colombia, Kroatien, Trinidad och Tobago, Tchad	
	Företräde för landshövding Göran Tunhammar, Skåne län	
	Företräde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson	
	Företräde för generalsekreteraren i Sjövarnsmäns Riksförbund, Johan Fischerström	
	Möte med italienska medier inför statsbesöket i Italien	
	Närvaro vid De kungliga klubbarnas fest, Stockholm	
Må 16	Företräde för dr. Toure, gen.sekr. för International Telecommunication Union, Gunilla von Arbin och Mats Agurén, World Childhood Foundation samt Helena Karlén, ECPAT	
	Närvaro vid ekonomiskt seminarium, Handelshögskolan, Stockholm	
	Middag hos Italiens ambassadör H.E. Mrs Anna Della Croce di Dojola, Stockholm	
Ti 17	Närvaro vid framtidskonferensen Sverige och Finland i EU och världen, Stockholm	
	Årsmöte för Baden-Powell Fellows Sweden Chapter	
	Närvaro vid en välgörenhetsauktion för Min Stora Dag, Stockholms Auktionsverk, Stockholm	
On 18	Företräde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson	
	Företräde för Sloveniens talman H.E. Mr Pavle Gantar	
On 18	Närvaro vid Royal Palace Sprint, Stockholm	
	Invigning av blomsterutställningen Viola, Drottningholmsteatern, Ekerö	
To 19	Besök i Gävleborgs län med middag på residenset i Gävle	
Fr 20	Närvaro vid Kungl. Vitterhetsakademiens högtidssammankomst, Stockholm	
Lö 21 – Sö 22	Närvaro vid World Cup Final i längdskidåkning, Falun	
Ti 24 – Fr 27	Utgående statsbesök i Italien	
Ti 24	Pressmöte med svenska medier i Italien	
	Företräde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson	

KALENDER

To 26	Årsmöte med Europa Nostra, Arkitekturmuseet, Stockholm	
Fr 27	Närvaro vid lansering av bestickserie, Svenskt Tenn	
Må 30	Styrelsesammanträde i Swedish Care Institute, Stockholm	
Ti 31	Besök på Stenhammar gods, Flen	
	Närvaro vid lanseringen av ett svenskt-europeiskt teckenspråklexikon, Utrikesdepartementet, Stockholm	
	Besök på Silviahemmet för utbildning av Silvainstruktörer för Malteserorden, Ekerö	
1/4 5/4	Besök i Rio de Janeiro, Volvo Ocean Race	

APRIL		
On 1	Invigning av Emigrantregistrets lokaler samt besök vid Karlstads universitet	
To 2	Styrelsemöte i Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö	
	Närvaro vid hovförsamlingsafton	
Fr 3	Styrelsemöte i Stiftelsen Silviahemmet, Ekerö	
	Styrelsemöte i H.M. Konungens Jubileumsfond för ungdom i Sverige	
	Företråde för hustrun till Polens president H.E. Mrs Maria Kaczynska och hustrun till Ukrainas president Mrs Katerina Jusytjenko med besök vid World Childhood Foundation	
	Audiens för Afghanistans talman H.E. Mr Mohammed Younis Qanooni	
Lö 4	Närvaro vid övningar med Elfsborgsgruppens hemvärn, Göteborg	
Må 6	Företråde för socialminister Göran Hägglund	
	Företråde för överbefälhavaren general Sverker Göranson	
Ti 7	Stadsrådslunch för kulturminister Lena Adelsohn-Liljeroth	
	Diplomatmottagning	
On 8	Företråde för statsminister Fredrik Reinfeldt	
On 15	Företråde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson	
To 16	Executive Committee Meeting, World Childhood Foundation, Stockholm	
	UD-information inför statsbesök i Nederländerna	
	Möte med medier från Nederländerna	
	Middag hos Nederländernas ambassadör H.E. Mr. Jan Edward Craanen	
Fr 17	Styrelsesammanträde i Mentor Sverige	
Fr 17	Mottagning m.a.a förlovningen mellan Kronprinsessan Victoria och Herr Daniel Westling	

Må 20	Köp av årets första Majblomma	
	Utdelning av Kungl. Patriotiska Sällskapets medalj, Riddarhuset, Stockholm	
Ti 21 – To 23	Utgående statsbesök i Nederländerna Pressmöte med svenska medier i Nederländerna	
Ti 21	Företråde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson	
Fr 24	Audiens för Bulgariens talman H.E. Mr Georgi Pirinski	
Fr 24	Utdelning av 2009 års Vegamedalj	
Sö 26- Må 27	Besök på Stenhammar gods, Flen	
Ti 28	Närvaro vid Sverige-Amerika Stiftelsens 90-årsjubileum, Svenska Läkaresällskapet, Stockholm	
	Statsrådslunch för arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin	
	Företråde för tjeckiska parlamentets talman H.E. Mr Premysl Sobotka	
Ti 28	Intervju för Svensk Botanisk Tidskrift	
On 29	Företråde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson	
	Företråde för styrelseordförande Anders Olauson, Ågrenska, Göteborg	
	Närvaro vid seminariet Värdebaserat Ledarskap samt stipendieutdelning i Ungt Ledarskap.	
	Pressmöte m.a.a. ledarskapsseminariet	
	Företråde för professor Peter Wallensteen och professor Thomas Ohlson	
	TV-intervju om Childhood och Silviahemmet, Reinhold Beckmann, ARD, Tyskland (intervju i Sverige)	
	Intervju med Svenska Dagbladet, Anna-Lena Haverdahl, om palliativ vård	
	Företråde för Anders Karlqvist, Polarforskningssektariatet	
To 30	Firande av H.M. Konungens födelsedag	

MAJ		
Ti 5 - To 7	Sammanträde och middag med Mentor International Trustee Meeting, London, Storbritannien	
On 6	Företråde för försvarsminister Sten Tolgfors och generallöjtnant Mats Nilsson	
	Företråde för statsminister Fredrik Reinfeldt	
	Närvaro vid scouternas städning av grönområden på Djurgården, Stockholm	
	Pressmöte m.a.a. av scoutstädning på Djurgården	
	Närvaro vid invigningen av italiensk modeutställning, Hallwylska museet, Stockholm	
On 6 – To 7	Besök Nordens Ark, Åby Säteri	

To 7	Key note speaker vid 11th Congress of the European Association for Palliative Care, Wien, Österrike	
To 7-Lö 9	Närvaro vid Baden-Powell Fellowship Event, Boston, USA	
Lö 9	Invigning av konstnären Hans Frodes glasutställning Parallel You-Niverse, Smålands museum, Växjö	
	Invigning av utställningarna Två Prinsar bakom kameran samt Vitt, Vitt, Vitt, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm	
Må 11	Företråde för generaldirektör Marianne Treschow och chefen för nätsäkerheten Anders Johansson, Post- och Telestyrelsen	
	Företråde för Kronprinsessan Margaretas Landstormsfond	
	Utdelning av Crafoordpriset i polyartrit på Kungl. Vetenskapsakademien, Stockholm	
	Utdelande av priset Finn Upp 2009, Berns Salonger, Stockholm	
Ti 12	Konselj	
	Närvaro vid Stora Exportdagen samt utdelning av Stora Exportpriset, Cirkus, Stockholm	
	Sammanträde i Sällskapet till Arbetsflitens Befrämjande	
	Intervju med Britt-Marie Mattsson, Göteborgs-Posten, om World Childhood Foundation 10 år	
	Intervju med Roger Lundgren, Queen, om World Childhood Foundation 10 år	
	Audiens för Nigerias vicepresident Dr. Goodluck Jonathan, Cirkus, Stockholm	
On 13	Ceremoni och mottagning för H.K.H. Prins Carl Philip med anledning av 30-årsdagen	
	Avskedsaudiens för Ungerns ambassadör H.E. Mr Gábor Iklódy	
	Företråde för professor Lars Börjesson om ESS-projektet i Lund	
To 14	Besök i Östergötland	
	Besök på Nationalmuseum, Stockholm	
	Årsmöte med Nordiska museet och Skansens vänner samt utdelande av Arturpriset, Skansen, Stockholm	
Fr 15	Invigning av sommarutställningen 2009, Solliden, Öland	
	Pressmöte m.a.a. årets utställning på Solliden	
Lö 16	Närvaro vid Svenska Naturskyddsföreningens 100-årsjubileum, Stadshuset, Stockholm	
Må 18	Avskedsaudiens för Thailands ambassadör H.E. Dr Apichart Chinwanno	
	Avskedsaudiens för Rumäniens ambassadör H.E. Mrs Victoria Popescu	
Må 18	Projektbesök samt konsert med anledning av World Childhood Foundations 10-årsjubileum, Göteborg	
Ti 19	Närvaro vid en konferens om Klimat och Östersjön arrangerad av Svenska Miljöinstitutet, Stockholm	

	Möte med anledning av World Childhood Foundations 10-årsjubileum	
	Företråde för Svenska Akademiens ständige sekreterare Horace Engdahl	
	Middag med anledning av World Childhood Foundations 10-årsjubileum, Drottningholms slott	
On 20	Årsmötet med WWF, Tyresta Naturrum	
	Pressmöte m.a.a. WWF:s årsmöte, Tyresta	
	Företråde för Ingmar Wahlberg, Rikskommittén för Sveriges Nationaldag	
	Närvaro vid middag med Childhood 2nd generation, Junibacken, Stockholm	
Må 25	Närvaro vid Manillaskolans 200-årsjubileum, Stockholm	
	Företråde för professor Anders Karlqvist, Polarforskningssekretariatet	
	Sammanträde i Stiftelsen Prins Gustaf Adolfs och Prinsessan Sibyllas Minnesfond	
	Närvaro vid Föreningen Konstnärernas Vänner årshögtid, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm	
	Närvaro vid Gastronomiska Akademiens vårsammanträde, Stockholm	
Ti 26	Företråde för klass 9, Kristinaskolan i Angered	
	Statsrådslunch för försvarsminister Sten Tolgfors	
	Stipendieutdelning i Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö	
Ti 26 – Må 1/6	Besök på Grönland med tronföljarna i Norge och Danmark	
	Pressmöte m.a.a. Grönlandsresan	
On 27	Invigning av utställningen Ur Konungens Grafiksamling, Grafikens Hus, Mariefred	
	Närvaro vid Parkinsonförbundets Forskarkonferens, Lund	
To 28	Besök Stenhammar	
	Företråde för representanter från Ersta Diakoni	
	Företråde för Olle Wästberg, Svenska Institutet och Ulrika Rosvall Levin	
Fr 29	Avskedsaudiens för Norges ambassadör H.E. Herr Odd Lauritz Fosseidbråten med hustru Ingrid Susanne Farner	
	Avskedsaudiens för Moldaviens ambassadör H.E. Mrs Natalia Gehrman	
Sö 31	Närvaro vid Childhood-dagen, Gröna Lund, Stockholm	

KALENDER

JUNI		
Må 1	Broschutdelning Silviaundersköterskeutbildning, Silviahemmet, Ekerö	
	Företrädare för avgående och tillträdande chefen för Livgardet överste Svante Borg respektive överste Håkan Hedlund	
Ti 2	Kommunbesök, Salems kommun	
	Utdelning av Astrid Lindgrens Litteraturpris, Konserthuset, Stockholm	
On 3	Närvaro vid 20-årsjubileet för Ågrenska, Lilla Amundön, Göteborg	
	Invigning av utställningen Kungliga gåvor, Läckö slott	
	Utdelning av Globe Award, Globe Forum, Stockholm	
To 4	Närvaro vid symposiet Of Molecules and Minds – The Machinery of Our Senses and Emotions, Kungl. Vetenskapsakademien, Stockholm	
	Företrädare för utrikesminister Carl Bildt	
	Intervju med japansk journalist	
	Överlämning av nytt fälttecken till Ledningsregementet, Enköping	
Fr 5	Närvaro vid De gamlas dag, Ekebyhovs slottspark, Ekerö	
	Invigning av utställningen 1809–Riksprängning och begynnelse, 200-årsminnet av Finska kriget	
Lö 6	Närvaro vid firandet av Nationaldagen samt 350-årsjubileet av Eskilstuna stad, Eskilstuna	
	Öppnande av "Öppet slott"	
	Nationaldagsfirande i Skänninge, Mjölby kommun	
	Nationaldagsfirande, Skansen, Stockholm	
	Nationaldagsmottagning	
Må 8	Broschutdelning Silviasjuksköterskeutbildning, Silviahemmet, Ekerö	
Må 8	Medaljförklaring, Drottningholms slott	
	Närvaro vid Drottningholmsteaterns vänners högtidssammankomst, Drottningholmsteatern, Ekerö	
Ti 9	Närvaro vid Stenhammardagen	
	Styrelsesammanträde i World Childhood Foundation	
Ti 9- On 10	Besök i Marstrand med anledning av Volvo Ocean Race	
On 10	Styrelsemöte i Stiftelsen Silviahemmet, Ekerö	
	Företrädare för miljöminister Andreas Carlgren	
	Företrädare för Polens utrikesminister H.E. Mr Radoslaw Sikorski	

	Företrädare för utrikesrådet Björn Lyrvall inför Högtidliga audienser	
To 11	Invigning av Vattenfalls Klimatvecka, Stockholm	
	Lunch på Orangeriet, Fredensborgs Slot, Köpenhamn	
	Styrelsesammanträde i Stiftelsen Kungäpares Bröllopsfond	
	Närvaro vid Vattenfall AB:s 100-årsjubileum, Stadshuset, Stockholm	
Fr 12	Högtidliga audienser: Norge, Bolivia, Rumänien, Ungern	
	Möte på Silviahemmet med representanter för Malteserorden, Ekerö	
	Styrelsesammanträde i Swedish Care Institute, Stockholm	
	Närvaro vid Friluftsförbundet 100:e Riksstämman, Sigtunaskolan, Sigtuna	
	Närvaro vid JO-ämbetets 200-årsjubileum, Stadshuset, Stockholm	
Lö 13	Närvaro vid Flygvapnets övning Loyal Arrow, Luleå	
Sö 14 – On 17	Närvaro vid Royal Colloquium, Höga Kusten	
	Intervju med Svenska Dagbladet och Härnösand/Kramfors allehanda m.a.a. Royal Colloquium	
Må 15	Besök på ett urval av fäbodrar, Gävleborgs län	
	Pressmöte m.a.a. fäbodsbesöket	
Ti 16	Företrädare för Zimbabwes premiärminister Mr. Morgan Tsvangirai	
	Lunch för Brasiliens minister för mänskliga rättigheter Mr. Paulo Vanucchi	
Ti 16- On 17	Närvaro vid Volvo Ocean Race, Stockholm	
On 17	Företrädare för Prins Turki Al-Faisal Bin Abdul Al-Aziz Al-Saud, Saudiarabien	
	Audiens för Maldivernas president Mr Mohamed Nasheeds	
	Närvaro vid Garden Party med anledning av Volvo Ocean Race, Logården	
	Middag i samband med avslutning av Royal Colloquium	
To 18	TV-inspelning för Kronprinsessan Victorias fond, Ågesta ridskola, Stockholm	
	Stipendieutdelning Sigvard och Marianne Bernadottes Konstnärsfond, Stadshuset, Stockholm	
Må 22	Närvaro vid utdelning av priser i Volvo Ocean Race, Stadshuset, Stockholm	
Ti 23	ISAPA Världskongress, Svenskt Utvecklingscentrum för Handikappidrott (SUH), Gävle	
	Intervju med Britt-Marie Mattsson, Göteborgs-Posten, angående Ungt Ledarskap	
	Lunch för Jordaniens Kung Abdullah II och Prince Hamzah bin Al Hussein	

On 24	Närvaro vid miljöseminarium Det osynliga livet – ett utnyttjat ekosystem och outnyttjad resurs, Stockholm	
	Företräde för styrelsen för Briggen Tre Kronor	
	Besök på forskningsbåten Sorcerer II, Stockholm	
To 25	Företräde för professor Anders Karlqvist, Polarforskningssekreteriatet	
Lö 27- Må 29	Besök i St. Petersburg med Volvo Ocean Race, Ryssland	
Ti 30/6 – Fr 3/7	Invigning av seminariet A New Green World, svenska ambassaden, med efterföljande Gala Opening and Concert, Guildhall, London, Storbritannien	

JULI

On 1	Audiens för EU-kommissionens ordförande Manuel Barroso	
	Företräde för EU-kommissionärerna och regeringens ledamöter	
	Närvaro vid öppningsceremonin m.a.a. Sveriges ordförandeskap i EU, Skansen, Stockholm	
	Intervju i London med SR, Ekot, m.a.a. EU-ordförandeskapet	
To 2	Pressmöte med Brysselbaserade journalister m.a.a. EU-ordförandeskapet, Drottningholms slott	
	Närvaro vid urpremiären av rockmusikalen Life of Bellman, Ulriksdals slottspark, Solna	
Må 6	Närvaro vid firandet av Litauens 1000-årsjubileum, Vilnius, Litauen	
Må 6 – Ti 7	Närvaro vid EPSCO-rådet, Jönköping	
On 8	Premiering av årets ölaning, Solliden, Öland	
Fr 10	Närvaro vid middag i samband med Coreper I, Stadshuset, Stockholm	
Sö 12	Lunch för Sydkoreas president H.E. Mr. Lee Myung-Bak med hustru, Solliden, Öland	
Ti 14	Närvaro vid Victoriadagen, Borgholm, Öland	
On 15- To 16	Närvaro vid golf tävling och draksegling med middag till förmån för World Childhood Foundation, Kiel, Tyskland	

AUGUSTI

Ti 11	Eklatering mellan Prinsessan Madeleine och jur. kand. Jonas Bergström Pressmöte m.a.a. eklateringen	
Lö 15	Närvaro vid Diggiloo utomhuskonsert, Ulriksdal, Solna	
Ti 18	Utdelning av pris till Årets svensk i världen 2009, Dr. Hans Blix, samt närvaro vid föredrag av pristagaren, Djurgårdsbrunns vårdshus, Stockholm	
On 19 – To 20	Besök i Västerbottens och Norrbottens kustland med anledning av Märkesåret 1808-1809	

	Pressmöten i Sävar och Pitsund m.a.a. av besöket i Västerbotten och Norrbotten	
To 20	Närvaro vid prisutdelningen av Stockholm Water Prize, Stadshuset, Stockholm	
Fr 21	Högtidliga audienser: Thailand, USA, Jamaica	
	Närvaro vid Skandinaviska avdelningens av Malteserorden besök vid Silviahemmet med anledning av ordens 50-årsjubileum, Silviahemmet, Ekerö	
	Avskedsaudiens för Egyptens ambassadör Mr. Samah Mohamed Sotouhi	
	Avskedsaudiens för Kuwaits ambassadör H.E. Mr. Sami Mohammad Alsulaiman	
	Avskedsaudiens för Bangladesh ambassadör H.E. Mr. Muhammad Azizul Haque	
Må 24	Närvaro vid start av Silviasjuksköterskeutbildning, Silviahemmet, Ekerö	
Ti 25 – On 26	Officiellt besök i Finland med anledning av Märkesåret 1808–1809 Pressmöte m.a.a. besöket i Finland	
Ti 25	Närvaro vid Sametingets öppnande, Kiruna	
On 26	Invigning av Ronald McDonald Hus, Linköping	
To 27	Intervju med Föräldrakraft, Valter Bengtsson, angående barnens rättigheter	
To 27- Sö 30	Närvaro vid 58th World Baden-Powell Followship Event, Kristianstad	
To 27	Utdelning av Export Hermes vid Världshandelsdagen, Stockholms Handelskammare	
Lö 29	Galaföreställning med anledning av Märkesåret 1808–1809, Berwaldhallen, Stockholm	
Sö 30	Närvaro vid Finkampen, Nya Ullevi, Göteborg	
Må 31	Utdelning av Polar Music Prize 2009, Konserthuset, Stockholm	
31/8 – 31/12	Studier vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Alnarp	

SEPTEMBER

Ti 1	Närvaro vid utställning Stockholm som miljöhuvudstad, Green Tech Building, Stockholm	
	Företräde för Colombias ambassadör H.E. Mr. Rafael Nieto	
	Företräde för chefen för UD-AME Maria Lundqvist och departementssekreterare Mikael Ståhl	
On 2	Närvaro vid Östersjöseminarium, Finlands ambassad, Stockholm	
	Stipendieutdelning i Kungäpares Bröllopsfond	
On 2	Närvaro vid konsert m.a.a. Östersjöfestivalen 2009, Berwaldhallen, Stockholm	
To 3	Avskedsaudiens för Rysslands ambassadör H.E. Mr Alexander Kadakin	
Fr 4	Företräde för Europaparlamentets talman Jerzy Buzek	

KALENDER

	Inviqning av ny polisstation inom projektet CERTUS, Östersund	
	Besök i Töreboda kommun m.a.a. 100-årsjubileum	
Lö 5	Lunch för medföljande vid utrikesministermötet i Stockholm	
Må 7	Närvaro vid start av Silviaundersköterskeutbildning, Silviahemmet, Ekerö	
Ti 8	Styrelsemöte i Swedish Care Institute, Stockholm	
	Utdelning av diplom för försäljning av Majblomman	
On 9	Inviqning av Kosterhavets nationalpark, Strömstads och Tanums kommuner	
On 9 Ti 8 – On 9	Närvaro vid högnivåkonferensen Climate and Jobs: Europes Global Agenda, Bryssel, Belgien	
On 9	Närvaro vid Musik på Slottet	
To 10	Högtidliga audienser: Bangladesh, Egypten	
	Utdelning av Stiftelsen Frimurare Barnhusets i Stockholm stipendier i pediatrik forskning, Stockholm	
	Företråde för deltagare från seminarium anordnat av Kungl. Majestätsorden och Kungl. Vitterhetsakademien	
	Intervju med Skolportens tidning, Magasin 360	
	Orientering om influensapandemin av generaldirektör Lars-Erik Holm, enhetschef Anders Tegnell och kommunikationschef Ulrika Lyth, Socialstyrelsen	
	Närvaro vid Kungl. Filharmonikernas invigningskonsert, Konserthuset, Stockholm	
To 10	Inviqning av utställningen Design S samt besök vid historiska platser, Aten, Grekland	
	Pressmöte m.a.a. besöket i Grekland	
Fr 11	Närvaro vid firandet av Handelshögskolans 100-årsjubileum, Stockholm	
Ti 15	Riksmötets öppnande	
	Närvaro vid konsert i samband med Riksmötets öppnande, Kungl. Operan, Stockholm	
On 16	Inviqning av konferens World Bioenergy – Clean Vehicles and Fuels, Stockholm	
	Närvaro vid konferens om Hälsosamt, aktivt och värdigt äldre, Solna	
To 17	Närvaro vid 1. ubåtsflottiljens övningar, Karlskrona	
	Närvaro vid seminarium Children and the world wide web anordnat av World Childhood Foundation, Nalen, Stockholm	
	Intervju med SVT, Linda Nyberg, m.a.a. seminariet	
	Närvaro vid middag i samband med mötet om Östersjöstrategin, Stockholm	
Fr 18	Besök vid Chemrecs svartlutsanläggning, Piteå	

	Pressmöte angående Barnkonventionen tillsammans med flera barnrättsorganisationer	
	Inviqning av Carl Malmsten Centrum för Träteknik, Lidingö	
	Närvaro vid en högtidsmiddag med anledning av Regeringsrättens 100-årsjubileum, Stockholm	
Lö 19	Besök på Stenhammar gods, Flen	
Lö 19 – Sö 20	Internationell Freds- och säkerhetskonferens, Pax Nordica, Umeå	
20 – 24	Närvaro vid Royal Technology Mission, Spanien	
	Pressmöte med spanska medier m.a.a. besöket i Spanien	
Må 21	Sammanträde i Kronprinsessan Margaretas Landstormsfond	
Ti 22	Närvaro vid Kyrkomötets öppnande, Uppsala domkyrka	
On 23- To 24	Resa med World Childhood Foundation, Moskva, Ryssland	
To 24	Inviqning av kvinnokliniken, Universitetssjukhuset, Malmö	
Fr 25	Besök på Stenhammar gods, Flen	
Sö 27	Besök på Stenhammar gods, Flen	
Må 28	Avskedsaudiens för Turkiets ambassadör H.E. Mr. Necip Egüz	
	Utdelning av Marcus Wallenbergpriset, Stockholm	
Må 28	Närvaro vid session vid försvarsministrarnas informella möte, Eriksbergshallen, med efterföljande mottagning, Ostindienfararen, Göteborg	
28/9- 30/10	Projektbesök med World Childhood Foundation, New York, San Francisco, USA	
Ti 29	Återinviqning av Dalheimers hus, Göteborg	

OKTOBER

To 1	Företråde för generalsekreterare Ursula Tengelin, Cancerfonden	
	Intervju med Deutsche Bundesbahn Mobil, Harm Clüver, angående barnkonventionen	
	Audiens för FN:s generalsekreterare Ban Ki-Moon	
	Inviqning av Caspar David Friedrich-utställning, Nationalmuseum, Stockholm	
	Intervju med ARD m.a.a. utställningen på Nationalmuseum	
	Inviqning av utställning Märta Måås Fjätterström 90 år, Liljevalchs konsthall, Stockholm	
	Middag med anledning av Caspar David Friedrich-utställningen, Grand Hôtel, Stockholm	
Fr 2	Inviqning av utställning Bilder från Finland–Land och Folk, Waldemarsudde, Stockholm	

Sö 4	Närvaro vid TV-inspelad gudstjänst, Strömsholms slottskapell	
Må 5	Öppnande av Baltic Development Days, Stockholms-mässan, Älvsjö	
	Invigning av naturreservat på Stenhammar gods, Flen	
	Närvaro vid COSAC, EU-ländernas EU-nämnders möte, Sveriges Riksdag, Stockholm	
	Närvaro vid galamiddag m.a.a. konferensen From the European Charter for Small Enterprises to the Small Business Act, Stadshuset, Stockholm	
Ti 6	Företrädare för justitieminister Beatrice Ask	
	Avskedsaudiens för Irlands ambassadör, H.E. Mr. Barrie Robinson	
	Närvaro vid kulturfest om Prins Wilhelm som författare	
	Middag för Brasiliens president H.E. Mr. Luiz Inacio Lula da Silva	
On 7	Styrelsemöte i Stiftelsen Silviahemmet, Silviahemmet, Ekerö	
	Styrelsemöte i Mentor Sverige, Hovsjöskolan, Södertälje	
	Företrädare för hovleverantörer vid hovleverantörssammankomst	
To 8	Intervju med SVT inför galakväll för Världens barn	
	Avtäckning av ett bilateralt konstverk med anledning av Märkesåret 1809, Hanaholmens kulturcentrum, Finland	
	Närvaro vid seminarium Värdebaserat ledarskap med Finlands scouter, Hanaholmens kulturcentrum, Finland	
	Intervju med Roger Lundgren m.a.a. bok om Drottning Ingrid	
	Närvaro vid Hjärnans Dag 2009, Uppsala	
Fr 9	Besök vid Sydvästra Finlands scoutdistrikt, Åbo	
Fr 9 – Lö 10	Närvaro vid välgörenhetsmiddag på Opera Garnier med Prince Albert, Monaco (European Organization for the Research and Treatment of Cancer)	
Ti 13	Utdelning av utmärkelsen Årets Nybyggare	
	Utdelning av Birgit Nilsson-priset, Kungl. Operan, Stockholm	
On 14	WWF:s höstmöte, Ulriksdals slott, Solna	
	Avskedsaudiens för Algeriets ambassadör H.E. Mr Mezak Bedjaoui	
To 15	Utdelning av utmärkelsen Svensk Kvalitet till Tandvårdshuset, Älmhult	
Fr 16	Emottagande av Courage-Preis 2009, Bad Iburg, Tyskland	
	Deltagande vid Barndiabetesfondens 20-årsjubileum, Linköping	

Lö 17	Invigning av demensavdelning på Malteserordens sjukhus, Köln, Tyskland	
Må 19	Närvaro vid konferensen Energy 2050, Stockholm	
	Närvaro vid konferens om förebyggande och bekämpning av människohandel inom ramen för EU:s yttre förbindelser, Bryssel, Belgien	
	Intervju med ABC Newfeed, Gordon Grant, m.a.a. konferensen i Bryssel	
	Utdelning av Kunskapspriset, Stadshuset, Stockholm	
Ti 20	Konselj	
21–22	Närvaro vid Bergslagsjakten Pressmöte m.a.a. jakten	
On 21	Närvaro vid World Childhood Foundations seminarium Sexual Abuse and Exploitation of Children–10 years in the field, New York, USA. Pressmöte m.a.a. seminariet i New York. Intervju med Göteborg-Posten, Britt-Marie Mattsson, om World Childhood Foundations seminarium	
	Galamiddag till förmån för World Childhood Foundation, New York, USA	
	Intervju med Svenska dagbladet, Karin Henriksson, om besöket i Washington	
To 22	Invigning av European Development Days, Älvsjö	
To 22–Fr 23	Besök på Mentor Foundation, Washington, USA	
Fr 23	Besök hos Mrs. Obama, Vita Huset, Washington, USA	
	Företrädare för generalsekreterare Maria Graner, Scoutrådet, och marknadschef Eva Fernvall	
	Närvaro vid Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens högtidssammankomst tillika 90-årsjubileum, Stockholm	
	Återinvigning av Rådhuset, Stockholm	
Må 26	Utdelning av Bertil Hulth's Pris på Skolforum, Älvsjö	
Ti 27	Lunch med anledning av Nordiska rådets 61:a session	
On 28	Företrädare för försvarsminister Sten Tolgfors	
28/10–2/11	Närvaro vid Festival of Thinkers, Förenade Arabemiraten	
To 29	Besök på Högkvarteret, Stockholm	

NOVEMBER

Ti 3	Företrädare för utrikesrådet Björn Lyrvall	
	Högtidliga audienser: Irland, Kuwait, Ryssland, Turkiet	
	Styrelsemöte i stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö	
	Intervju med TV4, Lasse Bengtsson, m.a.a. World Childhood Foundation 10 år	

KALENDER

On 4	Jakt på Halle- och Hunneberg med jaktmiddag, Köberg, Västergötland Pressmöte m.a.a. jakten	
	Närvaro vid internationell hästshow, Flyinge	
To 5	Avskedsaudiens för Österrikes ambassadör H.E. Mr. Stephan Toth	
	Företräde för försvarsminister Sten Tolgfors	
Sö 8	Närvaro vid högmässa samt biskopsvigning, Uppsala domkyrka	
Må 9	Invigning av geriatrikkonferens, Stockholm	
	Utdelning av Prins Eugen-medaljen	
	Närvaro vid Kungl. Krigsvetenskapsakademiens högtidssammankomst, Stockholm	
	Närvaro vid Fotbollsgalan, Malmö	
Ti 10 – Lö 14	Närvaro vid miljökonferens arrangerad av svenska ambassaden och FN:s miljöorgan UNEP i Kenya. Besök Gundua Foundation samt svenska skolan.	
Ti 10	Närvaro vid galamiddag för Svenska handelskammarens 50-årsjubileum, Hamburg, Tyskland	
On 11	Närvaro vid seminarium om trafficking, Berlin, Tyskland	
	Sammanträde i World Childhood Foundation, Essen Tyskland Intervju med ZDF/ Mona Lisa angående projektet Heroes Intervju med Bild, Juergen Wenzel, om projektet Berliner boys	
To 12	Firande av World Childhood Foundation 10 år och Barnkonventionen 20 år, Essen, Tyskland Intervju med ZDF/ LOGO m.a.a. barnkonventionen	
Må 16	Presentation av H.M. Drottningens bönbok, Slottskyrkan	
Ti 17	Besök vid invigningen av Hasselakollektivets 40-årsjubileum, Hassela	
	Utdelning av forskarstipendier för bekämpning av TBC ur Oscar II:s jubileumsfond samt Hjärt- och Lungfonden	
On 18	Audiens för Rysslands president H.E. Mr Dimitrij A. Medvedev	
To 19	Möte i stiftelsen Prins Gustaf Adolf och Prinsessan Sibyllas Minnesfond	
	Seminarium m.a.a. Barnkonventionen 20 år	
	Företräde för Försvarsmaktens produktionschef generallöjtnant Göran Mårtensson	
	Företräde för Svenska Akademiens ständige sekreterare Peter Englund	
	Närvaro vid regeringens konsert m.a.a. Barnkonventionen 20 år, Berwaldhallen, Stockholm	
Fr 20	Närvaro vid regeringens konferens m.a.a. Barnkonventionen 20 år, Frösundavik, Stockholm	

Fr 20	Företräde för överbefälhavaren general Sverker Göranson	
	Närvaro vid Nätverkets för Barnkonventionen Hearing, Riksdagshuset, Stockholm	
Må 23	Närvaro vid Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus 150-årsjubileum, Göteborg	
	Intervju med SVT, Henrik Kruusval/Landet Runt, Stenhammar	
	Närvaro vid konsert anordnad av Gula Änglarna till förmån för de hemlösa, Oscarskyrkan, Stockholm	
Ti 24	Företräde för Hamburgs regeringschef förste borgmästaren Ole von Beust	
	Sammanträde i Drottning Silvias Jubileumsfond för Forskning om Barn och Handikapp	
	Styrelsesammanträde i Carl XVI Gustafs Stiftelse för forskning och utbildning	
	Styrelsesammanträde i Drottning Silvias Stiftelse för forskning och utbildning	
On 25	Företräde för Rolf Karlsson, Statens fastighetsverk, Drottningholms slott	
	Företräde för direktör Salvatore Grimaldi, Drottningholms slott	
Må 30	Närvaro vid Kungl. Musikaliska akademiens högtidssammankomst, Stockholm	
30/11 – 2/12	Deltagande vid Sverigedagar i Paris, Prix d'Excellence, Paris, Frankrike	

DECEMBER

Ti 1	Lunch för förra Hovauditören Bengt Ljungkvist med hustru	
	Företräde för departementsrådet Magnus Schöldtz, Europakorrespondent, UD:s enhet för Europeiska unionen för information inför Högtidliga audienser	
	Utdelning av Prins Carlmedaljen	
	Referensgruppsmöte Silviahemmet/ Sophiahemmet, Sophiahemmet	
	Närvaro vid middag med anledning av World Anti-Doping Agency's 10-årsjubileum, Operaterrassen, Stockholm	
On 2	Styrelsemöte i Stiftelsen Silviahemmet, Silviahemmet	
On 2	Högtidliga audienser: Mongoliet, Algeriet, Australien och Bahrain	
	Möte i Stiftelsen Konung Gustav VI Adolfs fond för svensk kultur	
	Styrelsesammanträde i Mentor Sverige	
	Närvaro vid Församlingsafton, Bernadottebiblioteket	
To 3	Företräde för Susanna Popova	
	Middag för medlemmar ur Council of Presidents	
Fr 4	Företräde för Rolf Karlsson, Statens fastighetsverk, Drottningholms slott	

	Företrädare för Magnus Olausson, chef för Nationalmuseum, Drottningholms slott	
	Företrädare för information om 2009 års Nobelpristagare, Drottningholms slott	
Fr 4	Företrädare för Anders Turesson, chefsförhandlare, Agnes von Gersdorff, miljödepartementet, inför Köpenhamn och COP15	
Må 7	Första spadtaget för Nya Nationalarenan, Solna	
Ti 8	Företrädare för Susanna Popova	
	Närvaro vid möte med Mentor, Sverige	
	Närvaro vid Nobel Prize Concert, Konserthuset	
To 10	Utdelning av diplom till vinnarna i Dagens Nyheters Nutidsorientering, Drottningholms slott	
	Närvaro vid överlämnandet av 2009-års Nobelpris, Stockholms konserthus	
	Närvaro vid bankett, Stockholms stadshus	
Fr 11	H. M. Konungens middag för nobelpristagarna	
Lö 12 – Ti 15	Besök i Köpenhamn COP15 United Nations Climate Change Conference	
Må 14	Möte med Executive Committee, World Childhood Foundation	
	Styrelsemöte i Swedish Care Institute	
Ti 15	Företrädare för nytillträdde kyrkoherden i Tyska S:t Gertruds församling Susanna Blatt	
	Jullunch med Deutscher Damenclub, Operaterassen	
	Utdelande av Prins Eugens Kulturpris, Berwaldhallen, Stockholm	
On 16	Företrädare för Jägmästarkursen 07/12 från Skogshögskolan samt mottagande av julgranar på Inre Borggården, Stockholms slott	
	Julgudstjänst i Slottskyrkan för de anställda inom Kungl. Hovstaterna	
	Närvaro vid jullunch för de anställda inom Kungl. Hovstaterna i Karl XI:s galleri	
To 17	Företrädare för professor Lena Treschow Torell och professor Björn O. Nilsson, IVA, angående RTM 2010, Drottningholms slott	
	Närvaro vid årsmöte Gundua Foundation, Stockholm	
	Närvaro vid Svenska Akademiens Högtidssammankomst, Börshuset, Stockholm	
25	Juldagen Närvaro vid högmässogudstjänst i Drottningholms slottskyrka	

Kunglig ordlista

Många yrkestitlar, ord och uttryck vid Kungl. Hovstaterna har använts under lång tid. Några av dessa förklaras nedan.

APANAGE är den del av det statliga anslag som används för att täcka kostnaderna för Kungens ceremoniella och representativa uppgifter. Apanaget utgör drygt hälften (51 %) av anslaget till Kungl. Hovstaterna.

BERIDAREN är chef för stallavdelningen vid H.M. Konungens hovstall.

FATBUREN sköter tvätt och linneförråd.

FODERMARSKEN är en av kuskarna, tillika ställföreträdande chef på stallavdelningen, vid H.M. Konungens hovstall och ansvarar bland annat för hästarnas utfodring.

FÖRSTE HOVMARSKALKEN är chef för Hovmarskalksämberbetet.

H.M. KONUNGENS STAB består av stabschef och adjutanter från Försvarsmakten.

H.M. KONUNGENS RÅD för Hovstaterna består av Hovstaternas chefer och behandlar bl.a. budgetfrågor.

HOVDAM assisterar Drottningen i officiella sammanhang.

HOVMARSKALK tituleras cheferna för H.K.H. Kronprinsessans hovstat och H.K.H. Hertiginnans av Halland hovstat.

HOVFURIR svarar för att iordningställa och genomföra allt från enkla luncher till stora galamiddagar.

HOVKALENDERN innehåller namnen på ledande befattningshavare vid Kungl. Hovstaterna samt placeringslistor för officiella middagar.

HOVLAKEJ serverar vid kungliga middagar.

HUSGERÅDSMÄSTAREN är chef för den avdelning vid Husgeråds-kammaren, som svarar för transporter av möbler, möblering med mera.

HÖGTIDLIGA AUDIENSER sker när nya ambassadörer skall lämna sina introduktionsbrev, så kallade kreditivbrev, till Kungen.

KABINETTSKAMMARHERRAR och kammarherrar är behjälpliga vid statsbesök, audienser, officiella middagar och andra större evenemang.

KONUNGAHUSET eller **KUNGAHUSET** omfattar tronföljdsberättigade medlemmar av den Kungl. Familjen jämte deras makar/makor, Prinsessan Lilian och Prinsessan Birgitta.

KONSELJER är sammanträden med regeringen under Kungens ordförandeskap. Enligt grundlagen hålls informationskonseljer "när så erfordras" och regeringsskifteskonseljer efter att riksdagen valt en ny statsminister.

KUNGAFAMILJEN utgörs av Kungen och Drottningen samt Kronprinsessan Victoria, Prinsessan Madeleine och Prins Carl Philip.

KUNGL. FAMILJEN utgörs av Kungafamiljen och övriga medlemmar enligt redovisning i Hovkalendern.

RIKSMARSKALKEN är chef för Kungl. Hovstaterna.

SLOTTSFOGDE är chef för en slottsförvaltning eller Kungl. Djurgårdens förvaltning.

SLOTTSVÄBELN ingår i säkerhetsavdelningen och har även ceremoniella uppgifter.

STATSFRUN är chef för H.M. Drottningens hovstat och det Kungl. Hushållet.

STÅTHÅLLAREN är chef för ståthållarämbetet, som svarar för vård och förvaltning av de kungliga slotten med tillhörande parker samt vård och förvaltning av Kungl. Djurgården.

TAFFELTÄCKARE biträder hovfuren i dennes arbete.

ÅLDFRUN svarar bland annat för lokalvård, blomsterarrangemang och praktiska förberedelser på Kungl. Slottet i samband med Kungaparets representation.

ÖVERHOVMÄSTARINNAN medverkar vid statsbesök inom landet och vid andra ceremonier enligt Kungens bestämmande. Rådgivare både till Kungen och Drottningen.

Kungl. Hovstaterna

Riksmarskalksämberet

Stående från vänster:

Hovauditör Axel Calissendorff

Kanslichef Christer Lignell

Förste livmedikus Jan Östergren

Överintendent Bengt Telland

Chefen för H.M. Konungens stab

Håkan Pettersson

Expeditionschef Johan Fischerström

Överhovpredikant Lars-Göran Lönnermark

Sittande från vänster:

Personalchef Gun-Britt Flingsdal

Informationschef Nina Eldh

Riksmarskalk Ingemar Eliasson

Överhovmästarinna Alice Trolle-Wachtmeister

Chefsgruppen

Stående från vänster:

Chefen för H.M. Konungens stab

Håkan Pettersson (adjungerad)

Kanslichef Christer Lignell (sekreterare)

1:e hovmarskalk Lars-Hjalmar Wide

Hovmarskalk Jörgen Lindström

Överintendent Bengt Telland

Ståthållare Lemart Ahlgren

Hovstallmästare Mertil Melin

Sittande från vänster:

Överintendent Carin Bergström

Informationschef Nina Eldh

Riksmarskalk Ingemar Eliasson (ordförande)

Statsfru Kirstine von Blixen-Finecke

Personalchef Gun-Britt Flingsdal

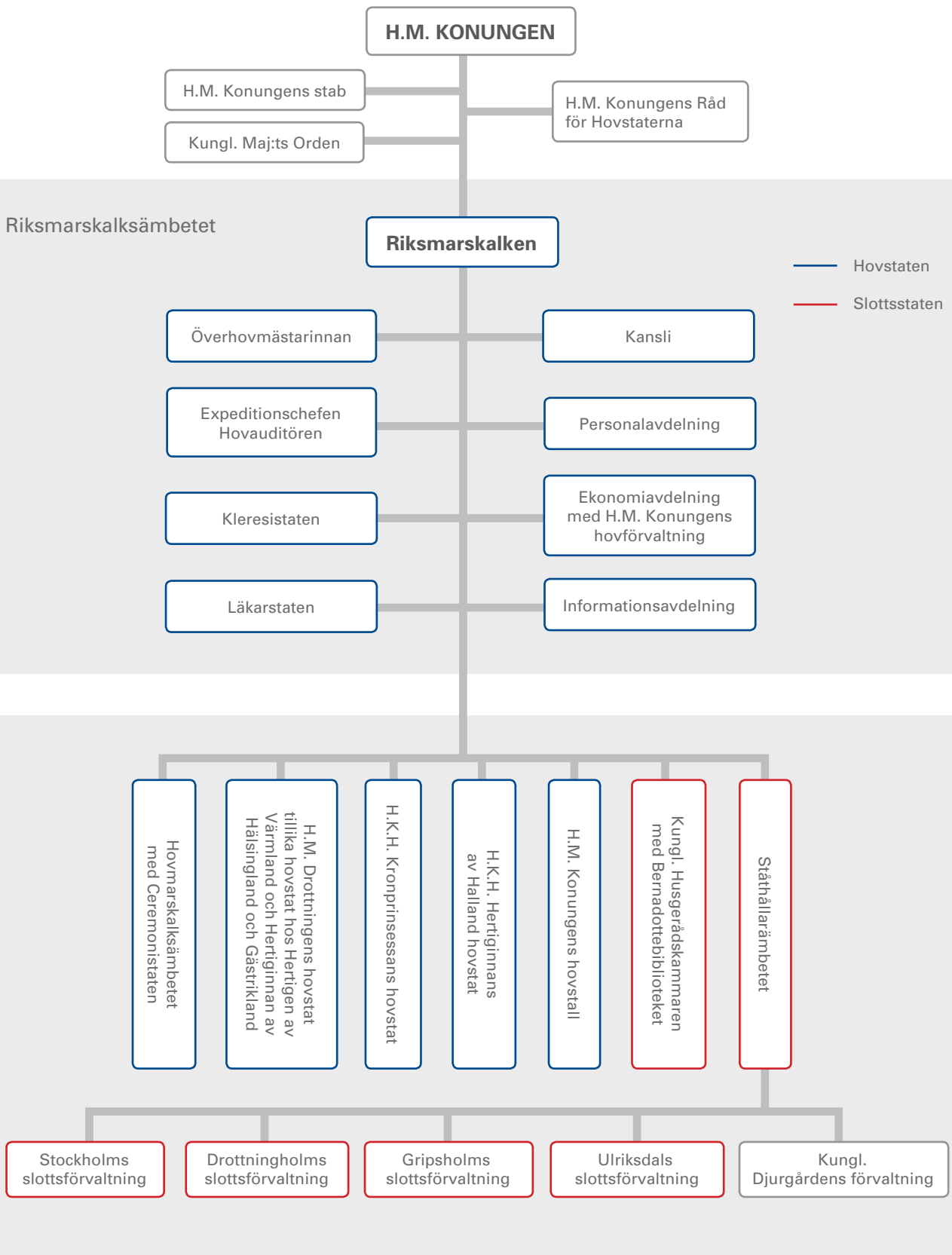

FOTO:

Omslag framsida: Fredrik Sandberg, Henrik Montgomery/Scanpix

Omslag baksida: Bruno Ehrs

Sid 5 Fredrik Sandberg/Scanpix

Sid 6 Clas Göran Carlsson

Sid 6 Jonas Ekströmer/Scanpix

Sid 7 Fredrik Sandberg/Scanpix

Sid 8 omslag bönbok, Verbum Förlag AB

omslag Förklädd Gud, Kung Carl XVI Gustaf

omslag Bernadotternas musik, teckning av prinsessan Eugenie, Kungl. Hovstaterna

Sid 9 Leif R Jansson/Scanpix

Sid 10 Leif R Jansson/Scanpix

Sid 11 Jonas Ekströmer/Scanpix

Sid 12 Jonas Ekströmer/Scanpix

Sid 13 Janerik Henriksson/Scanpix

Sid 14 Pontus Lundahl/Scanpix

Sid 15 Janerik Henriksson/Scanpix

Sid 16 Clas Göran Carlsson

Sid 17 State Department, USA

Sid 17 Samantha Appleton/ Official White House

Sid 18 Jessica Gow/Scanpix

Sid 18 Janerik Henriksson/Scanpix

Sid 19 Anders Wiklund /Scanpix

Sid 20 Leif R Jansson/Scanpix

Sid 21 Jonas Ekströmer/Scanpix

Sid 21 Janerik Henriksson/Scanpix

Sid 22 Charlotte Gawell

Sid 23 Claudio Bresciani/Scanpix

Sid 24 Håkan Lind

Sid 25 Alexis Daflos/Kungl. Hovstaterna

Sid 26 Alexis Daflos/Kungl. Hovstaterna

Sid 27 Fotografi ur Bernadottebibliotekets fotosamling, Kungl. Hovstaterna

Sid 28 Janerik Henriksson/Scanpix

Sid 29 DEX/Scanpix

Sid 30 Ann-Charlotte Angleby/Kungl. Hovstaterna

Sid 31 Alexis Daflos/Kungl. Hovstaterna

Sid 32 Alexis Daflos/Kungl. Hovstaterna

Sid 32 Dick Norberg/Norberg Design AB

Sid 33 Dick Norberg/Norberg Design AB

Sid 34 Leif R Jansson/Scanpix

Sid 35 Ulla-Britt de Marchi/Kungl. Hovstaterna

Sid 46 Leif R Jansson/Scanpix

Sid 47 Jonas Ekströmer/Scanpix

Sid 48 Jonas Ekströmer/Scanpix

Sid 49 Henrik Montgomery/Scanpix

Sid 49 Henrik Montgomery/Scanpix

Sid 50 Jonas Ekströmer/Scanpix

Sid 51 Konseljbild 1944, Pressens bild

Sid 51 Henrik Montgomery/Scanpix

Sid 51 Samlingsregeringen 1939, Pressens bild

Sid 52 Claudio Bresciani/Scanpix

Sid 52 Bertil Ericson/Scanpix

Sid 52 Bertil Ericson/Scanpix

Sid 53 Bertil Ericson/Scanpix

Sid 53 Claudio Bresciani/Scanpix

Sid 53 Claudio Bresciani/Scanpix

Sid 64 Clas Göran Carlsson

Utgiven av:

Kungl. Hovstaterna

Kungl. Slottet

111 30 Stockholm

Tel: 08-402 60 00

www.kungahuset.se

Redaktion:

Ingemar Eliasson

Nina Eldh

Annika Sönnerberg

Per Törnblom

Gösta Kylsberg

Bildredaktör, form:

Ellinor Flingdal

Digital bildbehandling:

Marie-Louise Törnrestam

Produktion:

Seforma AB

Tryckeri Ätta.45

Org. nr.

H.M. Konungens hovförvaltning 902000-7374

Kungl. Slottsstaten 202100-3484

Kungl. Djurgårdens förvaltning 802000-6808

KUNGL. HOVSTATERNA
Kungl. Slottet
111 30 Stockholm
Tel: 08-402 60 00
www.kungahuset.se